

Etelä-Pohjanmaan

MAA TALOUS TUOTTAJA

MTK-Etelä-Pohjanmaan tiedotuslehti 2020

Etelä-Pohjanmaa **MTK**

**Elintarvikkeiden
huoltovarmuus
perustuu riittävään
kotimaiseen
tuotantoon**

Sivu 4-5

**Tulipalon sattuessa
omalle kohdalle**

Sivu 16-17

**Nuori lihantuottaja
tekee työtään
täydellä sydämellään**

Sivu 22-23

Pääkirjoitus

Huolto- varmuutta

Yksi itsenäisen valtion määritelmä on, että se pystyy tuottamaan ruuan omille kansalaisilleen. Tämä määritelmä on ollut melkein unohtuissa viimeiset vuosikymmenet, kun on eletty kaupungistumisen ja globalisaation huumaa.

Kuluvan vuoden aikana huoltovarmuus on noussut uuteen kukoistukseen, suorastaan trendikkääksi asiaksi, kiitos koronaviruksen aiheuttaman pandemian. Sellaisetkin tahot, jotka vielä vuosi sitten julistivat, että ruoka tulee kaupan hyllyltä ja sähkö töpselistä, ovat heränneet huomaamaan, että niin kotimainen elintarviketuotanto kuin omavaraisuus kaikissa välttämättömissä hyödykkeissä on suurta viisautta ja niitä kannattaa vaalia.

Kuluttajat arvostavat ja myös ostavat kotimaista ruokaa ja muita Suomessa valmistettuja tuotteita tällä hetkellä kiittävästi. Valitettavaa on se, että maatalouden tuottajainnoissa ei suomalaisen ruuan arvostus ja kulutuksen kasvu näy. Kaupat sen sijaan aloittivat jälleen yhden hintasodan siitä, mikä kauppa on halvin. Tällainen toiminta ei lisää omavaraisuutta eikä myöskään huoltovarmuutta yhtään, sillä maailmanmarkkinoiden halvalla hinnalla ei Suomessa pystytä ruokaa kestävästi tuottamaan.

Suomen pärjääminen itsenäisenä valtiona kaikissa olosuhteissa vaatii yhteiskunnan kaikkien tahojen ja meidän jokaisen suomalaisen sitoutumista siihen, että ruokaa ja energiaa on aina saatavilla oman kansakunnan tarpeisiin tarvittava määrä. Tämän takaa vain ja ainoastaan riittävä kotimainen tuotanto ja omavaraisuus.

MTK:ssa huoltovarmuutta on se, että järjestö seuraa aikaansa ja pystyy uudistumaan ajan haasteisiin vastaamalla. Nyt loppusuoralla oleva järjestöuudistus on hyvä esimerkki tästä. MTK:n säännöt ja toimintamallit uudistetaan vastaamaan jäsenistön, yhdistysten ja liittojen tämän päivän tarpeita. Ensi vuoden alusta ovat uudet säännöt voimassa ja toiminta muuttuu niiden mukaiseksi. Varmaankaan kaikki ei heti aluksi toimi kuin vettä vaan, mutta jostain on aloitettava ja ongelmia on korjattava sitä mukaan, kun niitä tulee vastaan. Järjestöllistä huoltovarmuutta on, että ongelmat tuodaan asiallisesti esille ja että ne korjataan vastuullisesti.

Huoltovarmuutta järjestössä on myös, että vastuuta kantavia luottamushenkilöitä vaihtuu ajan mittaan. Nyt on allekirjoittaneen aika siirtyä sivuun liiton johtokunnasta ja puheenjohtajan paikalta. Siispä kiitos kaikille MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenille ja kaikille yhteistyötahoille tähänastisesta mielenkiintoisesta matkasta. Jatketaan avoimin mielin eteenpäin.

Johanna Kankaanpää
Puheenjohtaja
MTK-Etelä-Pohjanmaa

Julkaisija: MTK-Etelä-Pohjanmaa
Vastaava päätoimittaja: Yrjö Ojaniemi
Toimitussihteeri: Heidi Haavisto-Meier
Kannen kuva: Heidi Haavisto-Meier

Taitto: Viestilehdet Oy. **Paino:** Lehtisepät Tuusula 2020

LIITON TOIMIHENKILÖT

Toiminnanjohtaja
Yrjö Ojaniemi | 040 520 0258
Liiton hallinto ja johtaminen, yhteiskuntasuhteet sekä maatalous- ja ympäristöpolitiikka.

Kenttäpäällikkö
Ari Perälä | 040 176 6680
Järjestötoiminnan suunnittelu ja johto sekä hankeasiat. Yrittäjyys-, kasvintuotanto-, liha- ja riista-asiat.

Järjestöagronologi
Sanna Ojala | 040 352 5 115
(Katariina Sirosen sijainen)
Sosiaalipolitiikka- ja hyvinvointiasiat.
Kuluttajatyö ja maaseutunurorten toiminta.

Järjestöagronomi
Heidi Haavisto-Meier | 040 568 8642
(Hanna Helanderin sijainen)
Koulutus, viestintä ja julkaisut. Kuluttajatyö ja maaseutunurorten toiminta.

Toimistos sihteeri
Seija Vierula | 0400 244 252
Taloushallinto, kirjanpito, laskutus, palkanlaskenta ja jäsenrekisterin hoito.

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@mtk.fi

Osoite:
Huhtalantie 2,
60220 Seinäjoki

Nettisivut:
etela-pohjanmaa.mtk.fi

@MTKep

Mtk_ep

mtk_ep
ep_manut

MTK-Etelä-
Pohjanmaa

LIITON JOHTO- KUNTA 2020

Johanna Kankaanpää
Puheenjohtaja
Kasvinviljelijä, metsätillallinen,
maanrakennusurakoitsija
040 720 4322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kaija Aro
Maidontuottaja
0400 012 165
kaija.aro2@gmail.com

Timo Kankaanpää
Varapuheenjohtaja
Kasvinviljelijä
050 560 4258
timokankaanpaa8@gmail.com

Päivi Kasari
Luomuemolehmuuttaja
050 534 0536
paivi.k.kasari@gmail.com

Sami Eerola
Sianlihantuottaja
0500 403 407
eerola.sami@gmail.com

Marja-Leena Laakso
Maidontuottaja
040 704 3866
maina.laakso@gmail.com

Matti Kortesmäki
Broilerintuottaja
040 515 3462
matti.kortesmaki@netikka.fi

Sami Yli-Rahnasto
Sianlihantuottaja
0400 885 023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Jyrki Malm
Maidontuottaja,
naudanlihantuottaja
0400 730 712
jyrki.malm@gmail.com

Alueemme edustajat keskusliiton johtokunnassa:

Mauno Ylinen
MTK:n II puheenjohtaja
Erikoiskasvinviljelijä
040 521 2642
maunoylinen@mtk.fi

Kaisa Pihlaja
MTK:n johtokunnan jäsen
Maidontuottaja
050 468 0140
kaisa.pihlaja@mtk.fi

Oma ruoantuotanto kunniaan

Peltopinta-alamme riittää normaalivuosina tuottamaan sadon, joka mahdollistaa viljojen korkean omavaraisuusasteen. Tänä vuonna sato jäi keskimääräistä heikommaksi.

Koronapandemia herätti monet huomaamaan huoltovarmuuden merkityksen. Huoltovarmuuden ylläpitäminen on pitkäjänteistä ja määrätietoista työtä, jossa halvin vaihtoehto ei ole kestävä ratkaisu.

Teksti: Markus Lassheikki
Kuvat: Heidi Haavisto-Meier ja Sanna Ojala

Huoltovarmuusajattelun juuret ovat maanviljelyssä. Aiempina vuosisatoina koetut katovuodet ja nälänhädät ovat ratkaisevasti vaikuttaneet nykyisen huoltovarmuustoiminnan muotoutumiseen.

Tämän päivän turvallisuusuhat ovat aiempaa monitahoisempia. Nyky-yhteiskunta on muun muassa sähkö- ja digiriippuvuutensa, kaupungistumisen ja tuotannon kaukomaille ulkoistamisen myötä häiriöherkkä ja haavoittuva. Olemme kasvavassa määrin riippuvaisia muun muassa tuotantopanosten tuonnista. Suomen syrjäinen sijainti ja riippuvuus merikuljetuksista ovat kriisitilanteessa haasteita.

Toimintakykyä koulutukseen osallistumalla

Kriisitilanteiden toimintakykyä luodaan varautumalla etukäteen erilaisiin ughiin. Kun tilanne on päällä, on kyettävä toimimaan. Silloin on myöhäistä enää tehdä varautumistoimia.

Esimerkiksi koronakriisin ensimmäisen aallon aikana hengityssuojaimia ja suojakäsineitä ei pitkään ollut saatavilla kasvaneen globaalin kysynnän vuoksi. Alkutuotannon normaali varautuminen kevättöihin (siemenet, lannoitteet ja polttoaineet) ja nopeasti omaksutut koronan vastustustoimet

mahdollistivat kevätkylvöjen toteuttamisen ajallaan. Tartuntojen varalle monessa kylässä varauduttiin myös naapuriavun antamiseen esimerkiksi Whatsapp-ringeissä.

Aiemmin koulutusta järjestettiin vain poikkeusolojen organisaatioihin maataloustuotannon tehtäviin sijoitetuille henkilöille. Maatilojen varautumiskoulutuksen osallistuu nykyään

Tämän päivän turvallisuusuhat ovat aiempaa monitahoisempia. Nyky-yhteiskunta on muun muassa sähkö- ja digiriippuvuutensa, kaupungistumisen ja tuotannon kaukomaille ulkoistamisen myötä häiriöherkkä ja haavoittuva.

Koronapandemian nyt pitkittyessä materiaalin varautuminen on edelleen tärkeää. Lisäksi tarvitaan turnauskestävyyttä ja kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin. Kriisinsietokykyä voi parantaa ”mitä jos” -ajatteluun pohjautuvalla varautumisella sekä osallistumalla maatalousyrittäjille järjestettävään varautumiskoulutukseen.

Maatilojen varautumiskoulutusta järjestetään alueellisesti Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen, Huoltovarmuusorganisaation sekä alueellisten viranomaisten yhteistyönä. Alueelliset MTK-liitot osallistuvat koulutusten suunnitteluun ja toteutukseen.

maatalousyrittäjien ja kuntien viranhaltijoiden lisäksi esimerkiksi lomittajia, urakoitsijoita ja neuvonnan asiantuntijoita. Koulutus on osallistujille maksutonta.

Kriisit heijastuvat ruokamarkkinoille

Maailmalla ja myös Suomessa ensireaktioita koronapandemiaan oli elintarvikkeiden ja wc-paperin hamstraus. Käyttäytyminen oli todennäköisesti sosiaalisesta mediasta kopioitu toimintamalli,

mutta kertoo ruoan olevan ihmisten turvallisuuden keskiössä myös Suomessa.

Suomessa huoltovarmuusvarastoissa on viljaa ihmisravinnoksi yli puolen vuoden tarve. On hyvä tiedostaa, että globaalitasolla ruokaviljan varastot riittävät vain muutaman kuukauden tarpeeseen.

Kriiseiksi kärjistyneet levottomuudet ja ilmastomuutoksen aiheuttamat poikkeukselliset sadot heijastuvat nopeasti ruokamarkkinoille ja näkyvät myös pakolaisvirtoina. Koronapandemia on ensisijaisesti terveydenhoidon kriisi, mutta pandemian taloudelliset seurannaisvaikutukset voivat YK:n mukaan aiheuttaa globaalin ruokakriisin.

Suomessa omavaraisuus hyvällä tasolla

Suomessa elintarvikehuolto on kaikissa oloissa turvattavaa yhteiskunnan kriittistä tuotantoa. Elintarvikkeiden huoltovarmuus perustuu riittävään kotimaiseen tuotantoon. Kotimainen elintarviketeollisuus tarvitsee laadukkaat raaka-aineensa läheltä. Tämä edellyttää, että eri toimin turvataan kotimaisen alkutuotannon monipuolisuus, kriittiset tuotantopanokset ja tuotantomäärät.

Materiaalisten tuotantoedellytysten lisäksi on kannettava huolta osaavan työvoiman saatavuudesta ja riittävän jalostuskapasiteetin säilymisestä Suomessa. Kuluva vuosi on osoittanut muun muassa marjatilojen ja erikoiskasvituoannon olevan riippuvaisia ulkomaisesta kausityövoimasta. Perusmaatalous toimii sen sijaan vahvasti kotimaisten maatalousyrittäjien ja heidän perheenjäsenten työpanoksen varassa. Maa- ja puutarhatalouden työstä he tekevät lähes 80 prosenttia.

Luonnonvarakeskus Luken tuoreimman selvityksen mukaan elintarvikemarkkinoiden kotimaisuusaste on Suomessa noin 70 prosenttia. Peruselintarvikkeissa omavaraisuus on korkea. Korkeimmillaan omavaraisuus on kananmunissa, maidossa, siipikarjanlihassa, sianlihassa, leipäviljassa ja perunassa, joiden omavaraisuus on yli 95 prosenttia. Suomessa ei ole koronakriisin aikana tarvinnut pelätä peruselintarvikkeiden loppumista. Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa käytiin keväällä vilkasta keskustelua ruoan riittävydestä.

Maatalouden pitkään jatkunut heikko kannattavuuskehitys on keskeinen tuotannon jatkumisen ja siten huoltovarmuuden huolenaihe. Suomen maatalouden kannattavuussijoitus on EU-jäsenmaiden joukossa häntäpäässä. EU-tason ja kansallisella tukipolitiikalla on tärkeä rooli maatalouden tulomuodostuksessa. On kuitenkin selvää, että reilu ruokamarkkina on avainasemassa maatalouden kannattavuuskehityksen parantamisessa. On huolestuttavaa, että tässä tilanteessa vähittäiskaupan hintakilpailu nostaa jälleen päätään ja aiheuttaa epävarmuutta. Tästä kärsii myös ruokaturvallisuus.

HUOLTAVARMUUSORGANISAATIO

Suomessa huoltovarmuudesta vastaa Huoltovarmuusorganisaatio, johon kuuluu Huoltovarmuuskeskus, huoltovarmuusneuvosto sekä sektorit ja poolit. Huoltovarmuusorganisaatio toimii verkostona, jossa on mukana yrityksiä, viranomaisia ja järjestöjä yhteiskunnan eri aloilta. Yhdessä nämä ylläpitävät ja kehittävät huoltovarmuutta julkinen-yksityinen-kumppanuusperiaatteella. Elintarvikealan huoltovarmuutta koordinoivat Huoltovarmuuskeskuksen perustuotanto-osasto,

Kotimainen elintarviketeollisuus tarvitsee laadukkaat raaka-aineensa läheltä. Tämä edellyttää, että eri toimin turvataan kotimaisen alkutuotannon monipuolisuus, kriittiset tuotantopanokset ja tuotantomäärät.

Ruokaa omasta maasta

Toimiva elintarvikehuolto pelloilta pöytään on monesta toimijasta riippuvainen. Koko elintarviketietä ja logistiikan pitää toimia, jotta elintarvikkeitä on saatavilla poikkeusoloissakin. Elintarvikehuollon jatkuvuus taataan yhteisin toimenpitein.

Korona on lisännyt suomalaisen maaseudun tuotteiden ja palveluiden arvostusta ja kysyntää. Tuoreen selvityksen mukaan kaksi kolmasosaa suomalaisista aikoo lisätä suomalaisen ruoan kulutusta. Omilla arjen valinnoillaan kuluttajat osoittavat arvostuksena Suomessa tuotetulle ruoalle ja lisäävät samalla huoltovarmuuttamme.

Kuntavaalien lähestyessä on myös hyvä muistaa, että julkiset keittiöt tarjoavat mm. kouluissa, päiväkodeissa ja terveydenhuollossa 380 miljoonaa ateriaa vuosittain. Nyt on hyvä ajankohta miettiä, miten kaikki hyödyimme julkisista hankinnoista.

Huoltovarmuuden lähivuosisikymmenien skenaarioissa ilmastonmuutos, maailman väestömäärän kasvunennusteet ja globaali kilpailu luonnonvaroista korostavat kotimaisen elintarviketuotannon tärkeyttä. Omasta ruoan tuotannosta kannattaa pitää kiinni!

Markus Lassheikki
Kehitysohjaaja,
MTK

MTK on osa
Huoltovarmuusorganisaatiota

poolia: alkutuotantopooli, elintarviketeollisuuspooli sekä kauppa- ja jakelupooli. Poolien toiminnan mahdollistavat yhdistykset, joissa poolit toimivat (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK, Elintarviketeollisuusliitto ry ETL ja Päivittäistavara- ja elintarviketuotantoyhtiö ry PTY). Niiden tehtävänä on yhdessä alan yritysten kanssa seurata, selvittää, suunnitella ja valmistella toimenpiteitä huoltovarmuuden kehittämiseksi sekä edistää oman alansa yritysten varautumista.

Elintarvikehuoltosektorin yhteydessä toimii kolme

Valiolla on Suomessa 12 tehtaan lisäksi kolme jakeluvarastoa ja päävarasto. Eri puolilla maata sijaitsevat toimipisteet tasaavat koronapandemian vaikutuksia.

Ruokaa kaappoihin myös poikkeustilanteessa

Vessapaperia, makaronia, käsidesiä ja leivontatarpeita. Näitä suomalaiset ostivat koronaepidemian alkaessa vilkkaasti. Hamstraus hiipui, kun ihmiset huomasivat, että ruokaa tulee kaupan hyllyyn joka päivä lisää. Suomessa ruokahuolto toimii myös poikkeusoloissa. Siitä kiitos kuuluu suomalaisille, jotka valitsevat ostoskoriin kotimaista myös tavallisina aikoina. Valiolla erilaisiin poikkeustilanteisiin varautuminen on osa päivittäistä työtä.

Teksti ja kuvat: Valio

”Kaikki tehtaamme Helsingistä Ouluun ovat pyöriineet tavalliseen tapaan myös poikkeustilanteen aikana. Olemme tarkentaneet jo entuudestaan tiukkoja hygieniaohteita ja vältämme kontakteja työntekijöiden kesken. Tehtaille saavat tulla vain harvat ja valitut vieraat, esimerkiksi kuljetusautot. Muuten tapaamiset on siirretty tulevaisuuteen tai ne hoidetaan videolla”, Valion turvallisuuspäällikkö **Seppo Morander** kertoo.

Valiolla kartoitetaan jatkuvasti erilaisia riskejä ja arvioidaan niiden vaikutuksia tuotteiden valmistukseen ja jakeluun. Samalla tehdään suunnitelmia erilaisten poikkeustilanteiden ennalta ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi.

”Mietimme jo uusien tuotteiden ja tuotantolinjastojojen suunnitteluvaiheessa, miten toiminnan jatkuvuus voidaan turvata erilaisissa poikkeus-

tilanteissa. Käytännössä mietimme esimerkiksi, mistä saamme varaosia tai miten paloturvallisuudesta huolehditaan.”

Omien harjoitusten lisäksi olemme mukana viranomaisten järjestämissä kriisi- ja poikkeustilanneharjoituksissa.

Kun valitset ostoskoriin kotimaista, vahvistat Suomen ruokaturvaa

Valiolla on Suomessa 12 tehtaan lisäksi kolme jakeluvarastoa ja päävarasto. Eri puolilla maata sijaitsevat toimipisteet tasaavat koronapandemian vaikutuksia.

”Seuraamme jatkuvasti tilannetta ja teemme tarvittavia muutoksia nopeasti tuotannossa. Meille

on kunnia-asia, että pystymme yhdessä kauppajen kanssa toimittamaan tavaraa hyllyihin myös poikkeusaikana.”

Suomessa huoltovarmuus on maailman kärkeä, ja suurin osa ruoasta tuotetaan suomalaisista raaka-aineista, kotimaisin voimin.

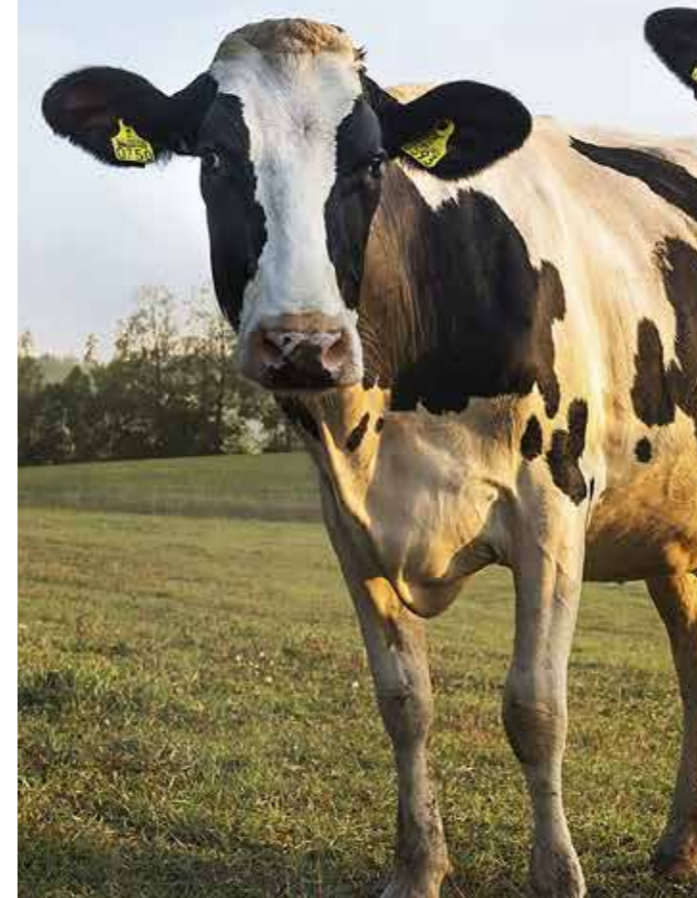
”Haluan kiittää ihmisiä siitä, että he valitsevat kauppareissullaan suomalaista ruokaa myös tavallisina aikoina. Koska meillä on paljon omaa tuotantoa, ruokaa on saatavilla myös poikkeusoloissa. Valitsemalla kaupassa kotimaista varmistamme, että ruoantuotanto säilyy Suomessa. Pellot pysyvät viljeltyinä, tuottajien ammattitaito korkealla ja tehtaiden pyörät pyörimässä”.

Valio on 4 500 suomalaisen maitotilayrittäjän, osuuskuntien kautta omistama yritys. Valio maksaa kaikki tuotot tiloille.

MIKÄ IHMEEN HUOLTOVARMUUS JA RUOKATURVA?

Huoltovarmuus tarkoittaa sitä, että yhteiskunnan pyörät pyörivät myös poikkeusoloissa. Siis että ihmisille riittää ruokaa, koteihin saadaan sähköä, autoihin bensaa ja sairaaloihin lääkkeitä. Valio on yksi Suomen ruokahuolto turvaavista yrityksistä.

- Omavaraisuus kertoo siitä, miten hyvin valtio pystyy tuottamaan ruokaa asukkailleen. Jos kaikki tuotettu ruoka syötäisiin itse, olisi omavaraisuus 100 %. Käytännössä mikään maa ei ole täysin omavarainen, vaan ruokaa tuodaan ja viedään (Lähde: Ruokatieto).
- Suomi on The Global Food Security Index -vertailun (2019) mukaan maailman viidenneksi paras maa ruokaturvan osalta. Meillä ruoan omavaraisuusaste on noin 80 %. Sen verran syömästämme ruoasta tuotetaan siis kotimaassa.
- Suomi on 100 % omavarainen maitotuotteiden suhteen eli niitä tuotetaan saman verran kuin syödään. Käytännössä meille myös tuodaan maitotuotteita, ja vastaava määrä tuotteita menee vientiin.
- Maidontuotanto onnistuu Lappia ja Kainuuta myöten myös siellä, missä ruokakasveja ei säiden takia saada kunnan satoa. Maitotilat viljelevät lehmien syömän nurmen ja usein myös muun rehun itse. Ulkomaalaista soijaa Valion lehmät eivät syö ollenkaan.
- Valio on yksi huoltovarmuuden kannalta kriittisistä yrityksistä, sillä otamme vastaan noin 80 % Suomessa lypsetystä maidosta ja teemme siitä erilaisia tuotteita.

Kuinka maatilayrittäjän pitäisi turvata tilansa ja itsensä?

Milloin henkilöturvasta huolehtiminen on erityisen tärkeää?

- Kun maatilalla on paljon vierasta pääomaa
- Kun perheyrittäjän toiminnan ja tuotannon jatkuvuus riippuu sinusta
- Kun haluat säilyttää nykyisen elintasosi ja turvata perheesi, jos pahin tapahtuu.

Kysy lisää, asiakaspalvelu puh. 06 534 2100
lahitapiola.fi/maatilayrittajanturva

Palveluntarjoajat: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiolan alueyhtiöt, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö

LÄHITAPIOLA
Etelä-Pohjanmaa

Sedu ylpeänä esittää PUHDAS KOTIMAINEN RUOKA PELLOLTA PÖYTÄÄN

Maatalousalan pt eläintenhoitaja | maaseutuyrittäjä
Elintarvikealan pt elintarvikkeiden valmistaja | leipuri-kondiittori
Ravintola- ja cateringalan pt kokki | tarjoilija
Matkailun pt matkailupalvelujentuottaja
Logistiikan pt yhdistelmäajoneuvonkuljettaja

Lue lisää [sedu.fi/perustutkinnot](https://www.sedu.fi/perustutkinnot)

sedu YLPEÄSTI
TEKIJÄ

p. 040 830 2275 | hakijapalvelut@sedu.fi | www.sedu.fi

Sään ääri-ilmiot yleistyvät ja joudumme tottumaan viime kevään kaltaisiin kuiviin jaksoihin tai toisaalta rankkoihin sateisiin.

Koronakevään jäljiltä - ajatuksia VAP-varauksista ja varautumisesta

Teksti: Ari Perämäki
Kuvat: Heidi Haavisto-Meier

Kevääseen 2020 valmistauduttiin erikoisessa tilanteessa. Covid-19 oli vielä uusi asia, eikä ollut näkemystä, miten viljelykauden työhuipusta selvitään. Etukäteen huolta kannettiin siitä, miten kevään kylvöistä selvitään, jos tilanne vaikeutuu. Myöhemmin erityishuomio kiinnittyi kausityövoiman saatavuuteen.

Keskustelua käytiin myös VAP-varattujen viljelijöiden roolista, joten lienee paikallaan palauttaa mieliin VAP-varausten alkuperäinen tarkoitus. Tuo edellä mainittu lyhenne tulee suoraan sanoista "vapautettu aseellisesta palveluksesta".

Tarkoitus on, että yhteiskunnan häiriöttömän toiminnan kannalta kriittiset organisaatiot sekä niille kriittisiä palveluita toimittavat tahot voivat varata henkilöstöään jatkuvuuden varmistamista varten poikkeusoloissa. Henkilövaraukset tehdään asevelvollisuuslain 89 § mukaisesti ja henkilö on, joko määräaikaaisesti tai toistaiseksi, vapautettu

aseellisesta palvelusta sodan aikana eli VAP.

VAP-varattavia henkilöitä voivat olla yleensä 35-60-vuotiaat miehet, mutta vastaavasti myös vapaaehtoisen varusmiespalveluksen suorittaneet

Varautumistarpeet tiloilla eivät ole kadonneet mihinkään. Covid-19 nostaa päätään ja talvimyräköitä tulee jatkossakin.

naiset. Alkutuotannon toiminnalle välttämättömät henkilöt, kuten esimerkiksi huoltomiehet ja maatalouslomittajat, voivat olla myös VAP-varattuja.

Alkutuotannon osalta varaushakemukset Puolustusvoimien aluetoimistolle tehdään YT-alueen toimesta. Perinteisesti on ajateltu, että viljelytoimien sujuminen voitaisiin "kyläkunnittain" varmistaa, mutta etenkin voimaperäisten kotieläintilojen kohdalla tulisi ehkä jatkossa enemmän pyrkiä yksikkökohtaiseen ajatteluun.

Yhteiskunnan häiriötilanteissa pyritään mahdollisimman pitkälle toimimaan normaaliolojen tapaan, jolloin niin viranomaiset kuin yrityksetkin vastaavat omista toimistaan. Sama pätee myös maataloihin. Tästä syystä kannustimme keväällä tukeutumaan urakointiin, naapurapuun ja muihin mahdollisiin tukiverkostoihin. Nämä tarjoavat selkeästi monipuolisen keinovalikoiman ilman ulkopuolista ohjausta.

Varautumistarpeet tiloilla eivät ole kadonneet mihinkään. Covid-19 nostaa päätään ja talvimyräköitä tulee jatkossakin. Sään ääri-ilmiot yleistyvät ja joudumme tottumaan viime kevään kaltaisiin kuiviin jaksoihin tai toisaalta rankkoihin sateisiin.

Havukka-ahon ajattelija vapaasti lainaten varautuminen on tulevien asioiden jokseenkin elävistä etukäteen kuvittelua. Nyt voitaisiin olla hyvä aika miettiä, miten asiat ovat omalla kohdalla. Miten toimitaan talvimyrskyn aikana, missä vesi makaa rankkasateen jälkeen tai mitä tehdään, jos sähköä tai vettä ei tule. Nykytilanteessa kannattaa lisäksi varautua siihen, että normaalisti työhön osallistuvat henkilöt voivatkin olla sairaalissa. Ulkopuolisen henkilön perehdyttäminen tilan toimintoihin ja varajärjestelyihin etukäteen saattaa huonona hetkenä pelastaa päivän.

Keskustelu sään ääri-ilmioiden yleistymisestä on tuonut varautumisen rinnalle uudenlaista lähestymistapaa. Sopeutuminen sään muu-

toksiin on lyhyellä aikavälillä esimerkiksi harkintaa viljeltävien kasvilajikkeiden ja lajien välillä tai toisaalta talviaikaista kasvi- peitteisyyttä ja vaihtoehtoisten maanmuok- kaustapojen vertailua. Pidemmällä tähtäimellä sopeutuminen tässä yhteydessä voisi tarkoittaa esimerkiksi maatalarakentamisen yhteydessä mahdollisten rankkasateiden tai myrskyjen huomioimista jo rakennuspaikkaa valittaessa tai rakenteita suunniteltaessa.

Ja kuten Veikko Huovinen (Havukka-ahon ajattelija, 1952) jo aikoinaan muotoili, -"ja joka arvaa ottaa nämäkin huomioon, sille on maailmanranta kevyt kiertää".

Ari Perämäki
Tarkastaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Kuiva alkukesä yhdistettynä keskikesän sateisiin vaikutti siihen, että viljat ja valkuaiskasvit tuletuivat tänä syksynä epätasaisesti.

OSTETAAN Asuntoautoja ja asuntovaunuja.
Myös katsastamattomat käy.
Nouto ja käteismaksu.
CARSWOODS OY
P. 0400 808 578

Pirjon Pakari
Leipää omasta maasta
Tutustu tuotteisiimme
pirjonpakari.fi

Alavuden Auto Oy
KONE- JA VARAOSAMYYMÄLÄ
TÄYDEN PALVELUN ERIKOISLIKE ALAVUDELLA!
HONDA Ruohonleikkurit, perämoottorit, aggregaatit ja puutarhatuotteet.
Husqvarna READY WHEN YOU ARE Metsä- ja puutarhatuotteet.
Merkkihuolto kaikille edustamillemme tuotteille!
Huollamme myös muut merkit!
P. 06 511 2866 | www.alavudenauto.fi

S/L SALAOJITUS LEPPINEN OY
suunnittelusta toteutukseen, Suomen uusimmalla ja nykyaikaisimmalla tekniikalla varustettua aurakonekalustoa käyttäen.
SALAOJITUS LEPPINEN OY
Puh. 0400-866 702
posti@salaojituksetleppinen.fi
www.salaojituksetleppinen.fi

Traktorinomistajan Rengaskauppa
KYSY TARJOUS!
HÄRMÄNPELTO OY
www.harmanpelto.fi
Tuomientie 6, Härmä Puh. (06) 484 5175
Soita tai tule käymään!

MAASEUDUN TUKIHENKILÖVERKKO
Maaseudun tukihenkilöverkko on 150 koulutetun vapaaehtoisen valtakunnallinen auttamisverkosto. Tarjoamme keskustelua apua ja konkreettista Jelppi -apua maaseudun asukkaalle. Tukihenkilöillemme voit puhua mieltäsi askarruttavista asioista ja etsiä yhdessä ulospääsyä vaikeistakin tilanteista. Tukeminen on kuuntelemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista. Jelppi -toimintamme tarjoaa käytännön apua elämän erilaisissa kriisitilanteissa. Tuen saaminen on luottamuksellista.

Koulutamme uusia Jelppi -tukihenkilöitä Seinäjoella 19.-21.3.2021.
Voit hakea koulutukseen lähettämällä vapaamuotoisen hakemuksen, jossa kerrot itsestäsi ja miksi haluat mukaan tukihenkilötoimintaan. Hakuaika koulutukseen päättyy 11.2.2021. Koulutukseen valitaan 15 henkilöä hakemusten ja haastattelujen perusteella. Hakemusten lähettäminen ja lisätietoja: tukihenkilo@mtlh.fi tai p. 0400 789 481, katso myös www.tukihenkilo.fi

MAASEUDUN TUKIHENKILÖVERKKO
Tukea ihmiseltä ihmiselle

Tutustu myös tuettujen lomien tarjontamme!
Vuoden 2021 lomat haettavissa nyt!
www.mtlh.fi
MTLH sosiaalisessa mediassa
MAASEUDUN TERVEYS- JA LOMAHUOLTO RY

Viljelijöiden yhteistyö- verkostoissa on voimaa

Kurikan kaupunki on Etelä-Pohjanmaan suurin maatalouspitäjä ja viljelijäväestö on maatalouden merkittävimpiä toimijoita myös koko Suomen mittakaavassa. Kaupunki pitää yllä kapasiteettia, jotta tiloja voidaan auttaa kriisitilanteissa tarjoamalla niin kalusto-, palvelu- kuin henkilöresursseja.

Teksti ja kuva: Heidi Haavisto-Meier

Kurikan kaupunki tiedostaa maataloussektorin tärkeyden alueella ja on pyrkinyt varautumaan erilaisiin poikkeustilanteisiin. Kurikan maaseutu- ja valmiuspäällikkö **Reijo Hämäläinen** on mukana alueen varautumisen- ja valmiuden kehittämisesä. Asian tiimoilta tehdään yhteistyötä monien eri viranomaistahojen ja järjestöjen kanssa.

Vallitseva koronatilanne on onneksi pysynyt vielä rauhallisena eikä näillä tartuntamäärillä ole ollut ongelmia. Kurikka kuitenkin varautuu siihen, että erilaisissa vaikeissakin tilanteissa he voivat olla mukana auttamassa maataloita. Reijo kertoo, miten Kurikka on valmistautunut poikkeustilanteisiin maatalojen osalta.

Kalusto- ja henkilö- resursseja tarjolla

Maatilalla voi tulla monenlaisia yllättäviä tilanteita, kuten esimerkiksi vesikatko, jolloin tarvitaan nopeita toimia. Kurikan kaupunki onkin päättänyt hankkia lähiaikoina kaksi vesivaunua, joilla pystytään auttamaan esimerkiksi maataloita tällaisessa tilanteessa. Lisäksi kaupungilla on muutamia aggregaatteja ja Kurikassa on kaksi polttoainekeluasemaa, jotka on varustettu varavoimakytkenöillä. Näin voidaan häiriötilanteessa varmistaa polttoaineen jakelu.

Maatiloilla tärkeässä roolissa on myös työvoima. Poikkeustilanteessa kuten korona-aikana, viljelijä saattaa sairastua eikä hän pääse suorittamaan päivittäisiä töitään. Tällöin tarvitaan työvoima-apua. Kurikan alueella on noin 300 lomitustyötä viime-

sen parin vuoden aikana tehnyttä henkilöä, joiden tiedot ovat lomituspalvelulla. Mikäli paha kriisi tulisi, saadaan sitä kautta oltua yhteydessä henkilöihin, jotka voivat tulla tarpeen tullen auttamaan tilan töissä. Myös ulkomaisen työvoimansaannin varmistamiseksi tehdään töitä yhdessä MTK-Keskusliiton kanssa.

Kyläturvallisuus

Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille III -hankkeen kyläturvallisuusosio on merkittävässä roolissa Kurikan alueella. Hankkeessa on koitettu saada kylien ihmisiä mukaan ja tuoda esille turvallisuusajattelua, on se sitten kylätalojen rooli, kyläläisten keskinäinen avunanto tai eri viranomaisten tekemistä. Hankkeessa tuodaan esille myös ihmis-

ten omatoimisen varautumisen tärkeys. Kaikilla henkilöillä tulisi olla kotona selviytymistarpeita 72 tunniksi poikkeustilanteiden varalle. On tärkeää kokonaisturvallisuuden kannalta, että sekä yksilöt varautuvat että viranomaiset varautuvat.

Reijon mukaan Kurikan kylissä maatalous näkyy vahvasti ja maatilat ovat kytköksissä toisiinsa. Tämän hankkeen kautta pyritään luomaan toimijoiden ja osajien verkosto, joka pystyy toimimaan kylillä järjestelmällisesti esimerkiksi myrskyn tai tulipalon sattuessa. Maatalojen asukkailla itsellään onkin hyvä käsitys siitä, mitä missäkin tarvitaan. Kyläläisten keskinäinen tekeminen on merkittävässä roolissa, kun suunnitellaan turvallisuusasioita. Reijon mukaan tätä kehitetään hankkeessa systemaattisemmin järjestäytyneeksi viljelijöiden toiveita kuunnellen.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

Hyvin merkittävänä yhteistyökumppanina Kurikan kaupungin varautumisessa on vapaaehtoinen pelastuspalvelu eli Vapepa, joka käsittää 53 jäsenjärjestöä. Kaupunki on Vapepan kanssa laatinut ensimmäisenä Etelä-Pohjanmaalla valmiuskeskussopimuksen, jota toteutettiin jo yhtenä koronan hoitamisen osana. Tämä käsitti muun muassa ruokajakelupalvelun.

Nyt ollaan luomassa Vapepan, niiden jäsenjärjestöjen ja toimijoiden ympärille kokonaisuusverkostoa. Tämä käsittää myös maatilat ja kaiken sen, mitä maatiloilla voi tapahtua, on kyseessä sitten kuivuus, myrsky, tulipalo tai vesikatko. Tällaisissa tilanteissa on tarkoitus tarjota materiaalista apua ja

kriisitilanteessa myös henkistä apua.

Reijo pitää Vapape-yhteistyötä erittäin merkittävänä. Vapaaehtoisten muodostamassa pelastuspalvelujärjestelmässä, jossa on koulutettuja henkilöitä ja harjoitellaan yhdessä eri tahojen kanssa, luodaan käytännön valmius. On tärkeää, että asioita päästään konkreettisesti harjoittelemaan, sillä siinä nähdään nopeasti myös kehittämistarpeet.

Verkostoissa vara parempi

Reijo kuitenkin näkee, että varautumisen suurin painopiste on maatiloilla, joiden olisi hyvä olla mukana erilaisissa verkostoissa ja yhteisöissä. Mitä laajempi yhteistyöverkosto on, sitä enemmän siinä saa jokainen osapuoli näkemystä ja kokemusta. Pienetkin teot ovat tärkeitä, sillä niiden merkittävyys kasvaa, kun ne ovat mukana laajemmassa mittakaavassa.

Keväällä koronan iskiessä, lähetti Etelä-Pohjanmaan YTA-alueet kaikille maatiloille varautumisohjeet, jotta viljelijät saisivat ajantasaista tietoa siitä, miten tulisi toimia ja varautua, mikäli sairastuisi. Tässä yhtenä osana oli mainittu naapuriapu. Yrittäjät muodostavatkin usein keskenään verkostoja ja antavat apua toisilleen erilaisissa tilanteissa. Viljelijät ovat aktiivisia ja kekseliäitä ja he ovatkin parhaita asiantuntijoita siinä, miten heidän tulee varautua ja toimia tietyssä tilanteessa.

Kurikan maaseutu- ja valmiuspäällikkö **Reijo Hämäläinen** on mukana alueen varautumisen- ja valmiuden kehittämisesä. Asian tiimoilta tehdään yhteistyötä monien eri viranomaistahojen ja järjestöjen kanssa.

Varautumisen suurin painopiste on maatiloilla, joiden olisi hyvä olla mukana erilaisissa verkostoissa ja yhteisöissä. Mitä laajempi yhteistyöverkosto on, sitä enemmän siinä saa jokainen osapuoli näkemystä ja kokemusta. Pienetkin teot ovat tärkeitä, sillä niiden merkittävyys kasvaa, kun ne ovat mukana laajemmassa mittakaavassa.

Toimivat vakuutusmarkkinat ovat yksi huoltovarmuuden peruspilareista

Maatalous ja maaseutu olisivat hyvin toisenlaisia ilman vakuutuksia. Jos kaikki tilakohtaiset riskit olisi kannettava itse, harva tilallinen uskaltaisi investoida. Viime vuosina maatalous on kohdannut uudenlaisia riskejä, kuten esimerkiksi kyberturvallisuuteen liittyviä. Silti edelleen henkilöriskit ovat merkittävämpiä riskejä tilan tulevaisuuden kannalta. Niihin varaudutaan heikosti.

Teksti ja kuva: LähiTapiola

Maatilojen riskit voidaan karkeasti jaotella kahteen: tilakohtaisiin ja systeemisiin riskeihin. Tilakohtaiset riskit realisoiduvat tiloilla eivätkä leviä ulkopuolelle. Systeemiset riskit sen sijaan leviävät nopeasti tietoverkkoja pitkin myös muualle. Tilojen kohtaamat riskit ovat muuttuneet vuosikymmenien aikana, ja juuri systeemiset riskit ovat tulleet entistä todellisimmiksi riskeiksi myös meillä Suomessa.

- Tilakokojen kasvaessa erilaisten riskien vaikutus kasvaa. Kun tilat ovat muuttuneet entistä tietoteknisemmiksi, ovat ne siten myös alttiimpia esimerkiksi kyberuhille. Niihin varautumista olisi jokaisen mietittävä, kertoo LähiTapiolan maatalousliiketoiminnan johtava asiantuntija **Sami Myyrä**. Maatilojen arjessa korostuvat nykyään myös eläintauti-, sää- ja hintariskit sekä erilaiset markkinahäiriöt. Tuoreimpana esimerkkinä systeemisistä riskeistä on COVID-19-pandemia.

- Kaikki maatilat ovat samojen systeemisten riskien alla. Esimerkiksi ruokintalaitteet ja lypsyrobotit ovat kytkettyinä samaan tietoverkkoon. Verkossa uhkaavat "tulipalot" siirtyvät tilojen välillä usein valon nopeudella. Isolla kyberhyökkäyksellä voisi pahimmillaan olla laajoja vaikutuksia jopa ruoantuotantoon.

Tilakohtainen riskienhallinta hyvin kehittynyt

Tilallisen on helpointa varautua tilakohtaisiin riskeihin, koska niihin on tarjolla selkeitä vakuutus tuotteita. Tyypillisimmällään vakuutetaan henkilöitä, koneita ja rakennuksia.

- Tulipalot ja konerikot ovat selkeitä riskejä liiketoiminnalle, ja niihin on helppo varautua. Henkilöriskit ovat kuitenkin kaikkien muiden riskien lisäksi aina läsnä, mutta niihin varaudutaan valitettavan heikosti.

Suomessa korvataan vuosittain noin 4 000 maatiloilla sattuvaa tapaturmaa. Henkilöriskit voivat olla niin kohtalokkaita, että koko tilan jatkuvuus on uhattuna.

- Jos esimerkiksi maatilallisen puoliso loukkaantuu ja menettää työkykynsä tai jopa kuolee, voi koko tilan jatkuvuus olla vaakaaludalla. Se vaikuttaa myös esimerkiksi tilan lapsiin, jotka olisivat jatkaneet tilaa. Jokaisen olisi hyvä miettiä erilaisia riskejä

Maatilojen arjessa korostuvat nykyään myös eläintauti-, sää- ja hintariskit sekä erilaiset markkinahäiriöt. Tuoreimpana esimerkkinä systeemisistä riskeistä on COVID-19-pandemia.

ja ennen kaikkea sitä, miten niistä selvittäään.

Vakuutusyhtiöiden tarjonta on viime vuosina lisääntynyt myös muihin riskeihin. Esimerkiksi kybervakuutukset ovat tulleet valikoimiin.

- Naapurimaa Ruotsissa kybervakuutuksia myydään jo huomattavasti enemmän, ja ne kuuluvat olennaisena osana maatilalla riskienhallintaan.

Riskien suhtautumisessa eroja

Maatilayrittäjä tekee riskienhallintaan liittyviä päätöksiä jatkuvasti.

- Yrittäjä joutuu pohtimaan sitä, mitä riskeistä on valmis kantamaan itse, miten todennäköisiä ne ovat ja mitkä riskit ovat puolestaan niitä, jotka halutaan vakuuttaa. Omaan riskienhallintaan kuuluu myös miettiä niitä arjen toimenpiteitä, joilla omia tilakohtaisia ja systeemisiä riskejä voisi vähentää.

Tutkimusten mukaan ihmiset jakautuvat riskisenteidensä puolesta kolmeen pääryhmään: riskin karttajiin, riskineutraaleihin ja riskin ottajiin. Kolme erilaista riskiasennetta näkyy myös vakuutusyhtiöiden tilastoissa.

- LähiTapiola tarjoaa tilalliselle räätälöitävissä olevan vakuutusturvan suppeasta laajaan. Viljelijöitä oman vakuutusturvan ymmärtämisessä auttavat koulutetut ja kokeneet LähiTapiolan maatalous-asiantuntijat. He osaavat tuoda esille myös niitä asioita, joita tilallinen ei ehkä ole itse osannut tai ehtinyt huomioida.

Suomalaisilla tiloilla tehdään vuosittain investointeja noin 600 miljoonalla eurolla.

Toimivat vakuutusmarkkinat voidaan nähdä yhtenä huoltovarmuuden tukijalkana. Mikäli vakuutuksia ei olisi olemassa, maatalous ja maaseutu näyttäisivät täysin erilaisilta. Suomalaisilla tiloilla tehdään vuosittain investointeja noin 600 miljoonalla eurolla. Jos tarjolla ei olisi vakuutuksia, rahoittajia tai halukuutta investointeihin tuskin löytyisi.

- Moni maatalousyrittäjä ei ehkä uskaltaisi rakentaa tuotantorakennuksia, jos esimerkiksi paloriski jäisi kokonaan itselle kannettavaksi. Rahoittajakin olisi vaikeampi saada mukaan huoltovarmuuden ja maatalouden jatkuvuuden kannalta välttämättömiin investointeihin, Myyrä summaa.

Mueller Tilasäiliöt

MARKKINOIDEN LAADUKKAIMMAT MAIDON SÄILYTYS- JA JÄÄHDYTYSRATKAISUT:

- Energiatehokkaimmat jäähdytysratkaisut.
- Tehokkain, vettä säästävää ja nopein pulssipesuri.
- Kehittynein ja helpokäyttöisin suomenkielinen MIII- ohjausjärjestelmä.
- Sisäänrakennettu maitovahti tiedonkeruujärjestelmä.
- Automaatti- ja asemalypsyyn.

Mueller Pipe Cooler

MAIDON ESIJÄÄHDYTYN

- Säästää energiaa. Lyhyt takaisinmaksuaika.
- Parantaa maidon laatua.
- Soveltuu sekä asema- ja robottilypsy kohteisiin.
- Kestää vesiverkoston paineen.

Myös muut esijäähditys ja lämmöntalteenottojärjestelmät!

MUELLER TUOTTEIDEN MAAHANTUONTI, MYYNTI, ASENNUS, HUOLTO JA VARAOSAT.

Erkki Laakso
0400 233 229 | erkki.laakso@mueller.fi

Janne Laakso
044 020 9706 | janne.laakso@mueller.fi

TUOTTAJANTIE 67 60100 SEINÄJOKI | MUELLER.FI

TILITOIMISTO M-L Pirttinen

TILITOIMISTOPALVELUT YRITYKSILLE, YHDISTYKSILLE SEKÄ MAATALOUKSILLE!
Jo vuodesta 1993 lähtien!

Pirttisen tie 245, 62435 PIRTINEN
Puh. 06 488 1000 www.tilitoimistopirttinen.fi

LTP **Laihian Tilipalvelu Ky** Vaasantie 522, 66420 Ruto. info@laihiantilipalvelu.fi

- Kirjanpito palvelut kaikille yritys muodoille
- Maa- ja metsätalouskirjanpidot

www.laihiantilipalvelu.fi • Puh. (06) 476 1104

RAKENNUSLIKE KENKKILÄT OY

Vahvaa maatalousalan rakentamisen osaamista Etelä-Pohjanmaan alueella!

P. 040 5292 016

TILITOIMISTO KESKELLÄ KYLÄÄ!

- LÄHELLÄ MAATA

Maaseututilit

www.maaseututilit.fi

Ota yhteyttä: Heikkilänkuja 3, Ilmajoki. Puh. (06) 4246 480

MAASEUTUNUORTEN Joulutulet

Tulet roihuavat 22.12.2020

Lisätietoa saat maaseutunuoret.fi ja illtosta.

Tapio Pirttinen Oy

ALPEGO

Kivenhautajat, jyrsimet, Kylvölaitteet ja kultivaattorit

JYRY

Alkuperäinen salaoja-aura, ennen muita

cabe

Finlandia piennarmurskain 2v takuulla

Uudet sivut ja verkkokauppa. Käy kurkkaas!
www.tapioirttinen.fi Puh 06-4847150

A METAHUH

Maatalous-, metsä- ja kaivinkonehuolto.

Elho, Keto Harvester huolto ja varaosat. Profi koneiden huollot ja varaosat. K Gard NF dieselin lisäaine. K Nate vaseliini. Aarporausta.

P. 040 415 7979

www.metahuh.omasivu.fi

JUONTOKOURIA, PERÄLEVYJÄ YM.! KYSY TARJOUS! P. 040 848 7794

www.kpmkonemyynti.fi

Maatalouden ja pienyritysten **kirjanpito työt**

jo vuodesta 1998 Etelä-Pohjanmaalla

Keskustie 36, 61100 Peräseinäjoki
0400-177 447
seppo.korpi@lakeudenmaataloustili.fi

- REMONTTI- JA RAKENNUSPALVELUT
- MÄRKÄTILATYÖT
- KIRVESMIESTYÖT
- VESIKATTOTYÖT

KATSO LISÄÄ:
www.rakennuspalveluniemi.fi

RAKENNUSPALVELU **JONI NIEMI**

Topintie 2, Vimpeli. 040 561 6232

MTY

Tilipalvelu

Jalasjärvi
rauno@mty.fi

P. 06 4568 900

Ollikkala
maaseutunessut

KANNUS 20.-21.8.2021

Muuttuva Maatalous

Tällä hetkellä on käynnissä EU:n uuden ohjelmakauden ja tulevien vuosien maatalouspolitiikan valmistelu. EU on asettanut uudistukselle erittäin kunnianhimoiset ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Koronan aiheuttama poikkeustilanne on nostanut esille myös huoltovarmuuden kannalta tärkeitä kysymyksiä.

Teksti: Yrjö Ojaniemi
Kuva: Heidi Haavisto-Meier

Maatalouden kannattavuus ratkaisee huoltovarmuuden

Oman kansallisen ruoantuotannon turvaaminen on ratkaisevan tärkeää huoltovarmuuden säilyttämisessä ja varautumisessa erilaisiin kriisi- ja poikkeustilanteisiin. Kotimaisen turvallisen, laadukkaan ja riittävän raaka-aineen saanti ratkaisee myös kotimaisen elintarviketeollisuuden toimintaedellytykset. Jos kotimaista raaka-ainetta ei ole saatavilla, aikaa myöten myös elintarvikkeiden jalostus siirtyy ulkomaille. On päivänselvää, että kansakunnan elintarvikehuolto ei voida jättää tuonnin varaan. Kyse on myös omien tuotantomahdollisuuksiemme järkevästä käytöstä – tuonnin varaan jättäytyminen tarkoittaa pahimmillaan kansantalouden velkaantumista ja omien resurssiemme (pelto, vesi, auringon säteily jne.) ja uusiutuvien luonnonvarojemme hyödyntämättä jättämistä.

Koronakriisi nosti selvästi kotimaisen ruoantuotannon arvostusta. Poikkeustilanteessa käydyissä keskusteluissa tuli myös selvästi esille, että sekä kotimaan että EU:n päätöksenteossa tulee kiinnittää erityistä huomiota maatalojen kannattavuuteen. Ruoantuotannon kannattavuuskysymystä ei voida sivuuttaa, vaikka maataloudelle asetetut monet muut yhteiskunnalliset tavoitteet, erityisesti ympäristö- ja ilmastotavoitteet, ovat viime vu-

sina saaneet aikaisempaa suuremman painoarvon. Elintarvikkeiden kotimaiset raaka-aineet tuetaan suomalaisilla perhevilmillä. Tuotannon jatkuminen pitkällä tähtäimellä ei ole mahdollista, jos viljelijöiden tulotasoa ja tuotannon kannattavuutta ei pystytä turvaamaan. Alkutuotannon kannattavuus taas riippuu erityisesti EU:n yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta ja sisällöstä.

EU:n yhteinen maatalouspolitiikka

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan lainsäädäntö ja rahoitus vaikuttavat kaikkiin keskeisiin maatalous- tuotannon kannattavuustekijöihin; markkinoiden toimintaan, hintoihin, tukiin, tuotantokustannuksiin ja koko elintarviketun toimintaedellytysten ennustettavuuteen. Siten EU:n päätöksenteko on ratkaisevaa myös huoltovarmuuden näkökulmasta.

Tällä hetkellä on käynnissä seuraavan EU-ohjelmakauden (2021-27) valmistelu. EU:n huippukokouksessa kesällä 2020 päätettiin EU:n monivuotisesta rahoituskehiksestä. Vaikeassa tilanteessa Suomi sai neuvoteltua 400 miljoonan euron ”kirjekuoren”, jonka ansiosta maataloutemme EU-rahoitus säilyy suunnilleen nykytasolla.

Seuraavan EU-ohjelmakauden maatalouspolitiikkaa määrittävä komission lakipakettiesitys julkistettiin jo kesällä 2018 ja EU:n parlamentti äänesti keväällä 2019 yli 6 000 muutosesityksestä.

Nyt valmistelussa olevassa maatalouspolitiikan

uudistuksessa (CAP27) painotetaan uutta ”vihreää arkkitehtuuria”, joka korvaa nykyisen ohjelmakauden viherryttämisen ja täydentävät ehdot sekä ulottaa nykyisen (II-pilarin) ympäristökorvauksen tyyppisiä toimenpiteitä myös (I-pilarin) uuteen ekójärjestelmään. Uutta on myös kansallisen strategian laatiminen, jota on markkinoitu ”kansallisen päätösvaltana”, vaikka tähän liittyvät reunaehdot, tavoitteenasetanta ja seuranta ovatkin tarkkaan määriteltäviä.

Uusia vaatimuksia tuli vielä lisää, kun komissio julkaisi marraskuussa 2019 ”Green Deal” ilmasto- ja ympäristötavoitteet ja toukokuussa 2020 ”Farm to fork” eli pelloilta pöytään- ja ”Biodiversity” eli luonnon monimuotoisuusohjelmat. Nämä joudutaan ottamaan huomioon, kun uuden ohjelmakauden sisällön valmistelua jatketaan kahden vuoden siirtymäkaudella vuosina 2021-22. Uudet säädökset, jotka määrittävät ratkaisevasti maataloutemme toimintaympäristön tulevaisuudessa, tulevat siten käyttöön vasta vuonna 2023. Siirtymäkautena käytettävissä ovat uuden ohjelmakauden rahat, mutta nykyisen ohjelmakauden toimenpiteet.

Mikä on kansallinen liikkumavara?

EU:n jäsenmailla on maatalouspolitiikassa kansallista liikkumavaraa vain rajallisesti, sillä kyse on kaikkia jäsenmaita sitovasta tiukasta yhteisöläinsäädännöstä. Kun EU:n jäsenmaat ovat luonnon-

olosuhteiltaan sekä maatalouden ja yhteiskunnan rakenteiltaan kovin erilaisia, yhtenäisen kaikille sopivan säädöspohjan rakentaminen on erittäin vaikeaa.

Periaatteessa EU-lainsäädäntö ei tunnista kansallista omavaraisuutta tai huoltovarmuutta. Kyse on yhteismarkkina-alueesta, jossa tavarat, työvoima ja pääomat liikkuvat vapaasti. Kansalliset ratkaisut ovat maatalouden (ja elintarviketun osalta) lähtökohtaisesti kiellettyjä. EU on valitettavasti ulottanut tulkintansa koskemaan jopa viljelijöiden sosiaaliturvaa ja verotusta, vaikka nämä eivät ole muuten yhteisöläinsäädännön piirissä.

Käytännössä kansallisten erityispiirteiden ja -tarpeiden vaatimat toimet on pitänyt saada sisällytettyä EU:n lainsäädäntöön isojen EU-ratkaisujen (ohjelmakausien uudistusten) yhteydessä. Tarve kompromissien aikaansaamiselle on ollut edellytyksenä isojen ratkaisujen syntymiselle, jolloin jäsenmaiden, myös Suomen erityistarpeisiin on pyritty löytämään sopivat ratkaisut. Toisaalta EU:n ”perustuslakiin” on kirjattu tavoite turvata maatalouden edellytykset EU:n kaikissa jäsenvaltioissa, mistä on syytä pitää kiinni jatkossakin.

Kannattavuuden erityishaasteet

Suomessa pohjoiset luonnonolosuhteet sekä alkutuotannon erittäin tiukat ympäristö-, ilmasto-, turvallisuus- ja laatuvaatimukset sekä muun muassa eläinten hyvinvointimääräykset nostavat maatalojemme tuotantokustannuksia. Tuotannon laatutekijöistä ei Suomessa kuitenkaan haluta tinkiä.

Ongelma on se, että markkinoilta on vaikea saada edellä mainittuja lisäkustannuksia kattavaa hintaa maatalouden tuotteille, sillä Suomessa keskittynyt kauppa kilpailuttaa markkinaosuustalustaan ”halpuuttamalla” elintarvikkeiden hinnat maailmankaupan bulkkierien hintatasolle. Vaikka maatalous ja elintarviketeollisuus ovat onnistuneet nostamaan tuottavuutta voimakkaan rakennemuutoksen avulla, vääristynyt ja epäreilu kilpailutilanne on johtanut alkutuotannossa kannattavuuskriisiin. Kannattavuuskriisi on tällä hetkellä

Suomessa suurin uhka kotimaisen ruoantuotannon huoltovarmuudelle.

Oman ruoantuotannon turvaaminen pitkällä aikavälillä edellyttää ruokamarkkinoiden toimivuuden parantamista. Joitain askeleita tähän suuntaan onkin tehty viime vuosina, muun muassa ruokamarkkinalaki ja ruokamarkkinavaltuutettu, alkuperämerkintöjen parantaminen ja julkisiin hankintoihin liittyvät parannukset.

Vaikeassa tilanteessa Suomi sai neuvoteltua 400 miljoonan euron ”kirjekuoren”, jonka ansiosta maataloutemme EU-rahoitus säilyy suunnilleen nykytasolla.

Maataloustuotannon tukemisen ja maaseudun kehittämisen osuutta EU:n budjetista on vähennetty järjestelmällisesti koko 2000-luvun ajan. Samalla maatalouspolitiikan uudistuksissa viljelijöille on lisätty monia kustannuksia aiheuttavia velvoitteita muun muassa ympäristöasioihin liittyen. Näissä ratkaisuissa Suomi on joutunut puolustamaan omia erityispiirteitään ja niihin tarvittavia kompensatioita, kuten tuotantoon sidottuja tukia, luonnonhaittakorvausta, laajaa ympäristöohjelmaa sekä liittymissopimuksessa neuvoteltuja kansallisia tukia. Tähän saakka ratkaisuissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin, mutta samalla maamme maatalous on selvästi riippuvaisempi sekä EU:n että kansallisen rahoituksen saamisesta kuin monet muut EU:n jäsenvaltiot.

Mitä EU:n elpymisrahasto mahdollistaa?

Kesällä 2020 EU:n huippukokouksessa päätettiin EU:n rahoituskehiksen lisäksi ns. korona-kriisipaketista eli EU:n elpymisrahastosta. EU:n elpymisrahasto on siihen liittyvät painotukset koskettavat myös elintarviketun. Elpymisrahastolla tuetaan panostuksia vihreään kasvuun ja digitalisaatioon. Painopisteitä ovat muun muassa energia- ja liikennejärjestelmien uudistaminen sekä luonnon monimuotoisuuden suojeleminen.

Oikein kohdennettuna EU:n kriisirahoituksella voidaan edistää muutosta fossiilitaloudesta kierto- ja biotalouteen. Samalla muutokset voivat parantaa maamme huoltovarmuutta pitkällä tähtäimellä. Erityisesti bioenergian avulla voidaan vastata uusiutuvan sähkön, lämmityksen ja liikenteen polttoainekysyntään. Hajautettu biokaasun tuotanto turvaisi aikaisempaa paremmin energiaomavaraisuuttamme ja tarjoaisi maataloilta uusia tuotannollisia ja taloudellisia mahdollisuuksia. Biokaasulla on mahdollisuutta vastata myös moniin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Myös metsiämme kasvun suurempi hyödyntäminen uusiutuvina raaka-aineina ja energiana vaikuttaa myönteisesti maamme huoltovarmuuteen ja avaa mahdollisuuksia maaseudun uusille liiketoiminnoille.

Elpymisrahasto auttaa toivottavasti myös maatalojen investointitarpeiden rahoittamisessa. EU:n monet ilmasto- ja ympäristövaatimukset edellyttävät joka tapauksessa maataloilta uusia investointeja ja tuottavuuden nostamista. Mutta parhaimmillaan EU-rahoitus ja uudet toimet auttavat myös parantamaan maatalojen kannattavuutta ja turvaamaan huoltovarmuutta pitkällä tähtäimellä.

Yrjö Ojaniemi

MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja

MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi käsittelee artikkelissaan tämän lehden teemana olevien huoltovarmuuskysymysten ja EU:n maatalousuudistuksen (CAP27) välistä riippuvuutta. Ojaniemen mukaan poikkeusolot ovat korostaneet maatalouden kannattavuuden ja huoltovarmuuden turvaamisen tärkeyttä.

Kaikesta selviää

Mitä jos tulipalo sattuu omalle kohdalle? Miten tähän voi varautua vai voiko mitenkään? Entä millainen prosessi ja vuosi on edessä palon jälkeen? Karijokinen maidontuottaja ja MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunnan jäsen Jyrki Malm kertoo omasta kokemuksestaan.

Teksti: Heidi Haavisto-Meier

Kuvat: Heidi Haavisto-Meier ja Jyrki Malm

Oli elokuun alkupuolen torstai-ilta vuonna 2019, kun ukonilma lähestyi Karijoella maitotilallisen Jyrki Malmin perheen kotia. Jyrki oli juuri traktorin kanssa pellolla hommissa ja päätti lähteä kotiin ennen kuin ukkonen tulisi kohdalle. Perhe oli kerääntynyt tuvan pöydän ääreen, kun ukkonen kuului lyövän lähellä. Jyrki lähti katsomaan, onko navetassa kaikki hyvin. Meni vain hetki, kun kuului toinenkin pamahdus ja sähköt menivät. Kun Jyrki oli menossa tarkistamaan mistä vika johtuu, hän huomasi, että heidän kotitalonsa yläkerrasta nousi savua. Hän meni nopeasti sisälle ja käski kaikki ulos talosta.

”Yritin soittaa hätänumeroon, mutta sade oli kastellut älypuhelimien näytön eikä näytön kosketus toiminut. Onneksi tilan työntekijällä oli vanhan mallinen puhelin, ja sillä saatiin hälytettyä apu paikalle”, kertoo Jyrki tuon päivän tapahtumia.

Mitä pelastettava

Palokunta saapuikin nopeasti paikalle, 10 minuutissa. Todettuaan palopaikan, heidän ensimmäinen kysymyksensä oli, mitä pitää pelastaa. Koska avoliikkia ei ollut vielä missään, pystyi osassa tuvasta liikkumaan. Kaikki ihmiset olivat siinä vaiheessa ulkona turvassa, joten Jyrki totesi toimistohuoneessa olevien tavaroiden olevan tärkeimpiä. Olihan siellä tietokone, jossa oli valokuvien lisäksi tilan kirjanpito.

”Olin jo aiemmin pohtinut, mitä talosta täytyisi saada pelastettua, mikäli talo syttyisi palamaan. Tämä on hyvä miettiä etukäteen, niin pystyy toimimaan heti”, selventää Jyrki.

Muita asioita saa kyllä helposti hankittua uusia, mutta kirjanpitoa ja valokuvia ei. Nämä asiat ovat monilla vain tietokoneella, mutta Jyrki suosittelisi laittamaan kaikki tärkeät tiedostot myös pilvipalveluun. Tietokoneen lisäksi talosta saatiin pelastettua joitain antiikkihuonekaluja.

Pelastussuunnitelmasta apua

Palo ei onneksi päässyt leviämään yläkerrasta muihin tiloihin, eikä avovalkeaa tullut missään vaiheessa, vaan palo kyti vain kylmällä vintillä. Palo olisi saatettu saada ehkä vähän aiemminkin sammumaan, mutta Jyrki ei siinä tilanteessa osannut heti selostaa, että savun peitossa olleen oven kautta olisi palokunta päässyt suoraan palopesäkkeeseen.

”Pitää pystyä kuvailemaan palokunnalle, mistä pääsee minnekin tilaan. Savun seassa ei aina näe, että jossakin on ovi eikä palokunta tiedä ovien paikkoja. Ihan hyvä miettiä tällaiset asiat valmiiksi”, Jyrki ohjeistaa.

Navetan puolelle ei onneksi mennyt savua niin, että lehmät olisivat häiriintyneet. Savu ja sisälle sammutustöiden yhteydessä tullut vesi aiheuttivat kuitenkin talolle niin suurta vahinkoa, että siitä tuli asuinkeivoton.

Asiat lähtevät rullaamaan

Palosta seuraavana päivänä vahinkotarkastaja soitti ja ilmoitti tulevansa tekemään vahinkotarkastuksen viikonlopun jälkeen maanantaina. Kun vahinkotarkastajan lausunto oli saatu, tuli pari päivää myöhemmin vakuutusyhtiön edustaja. Tällöin kävi ilmi, että vahinkotarkastajan olisi kuulunut tulla paikalle heti samana päivänä, kun hän on ottanut tehtävänannon eli perjantaina.

”Tarkastus pitää tapahtua heti eikä myöhemmin. Tämä on hyvä olla selvillä, niin osaa vaatia käyntiä saman tien. Jos olisin tämän tiennyt, niin olisin sitä vaatinut”, kertoo Jyrki.

Vakuutusyhtiön edustajan käynnin jälkeen alkoivat asiat rullaamaan ja asiamies määrättiin hoitamaan tapausta. Hän tuli katsomaan paikat, hoiti urakkatarjoukset uudesta talosta ja vanhan talon purusta. Ennen purkua piti kuitenkin tehdä myös asbestitutkimukset, sillä vanhoissa lattiamatoissa voi usein olla asbestia.

Prosessin työläin vaihe

”Koko tämän prosessin raskain homma oli irtaimistoluettelon laatiminen vakuutusyhtiölle. Tämä oli sen verran työläs tehtävä, ettei siihen tahtonut löytyä mielenkiintoa. Suosittelisinkin tekemään jo etukäteen listaa, johon on merkitty, minä vuonna mikäkin tuote on ostettu, ja mikä sen hinta on ollut”, neuvoo Jyrki. Mikäli vakuutusyhtiölle toimitettavaan listaan ei ole merkattu tavarain ikää, jää tavarakalle arvoa vain 10 % ostohinnasta.

Jyrkin tytär kuvasti kaikki kaapit ja he tekivät tavaroista listan, joka oli lopulta monta sivua. Valokuvien ja ajan kanssa tämä saatiin valmiiksi, vaikka aivan kaikkea ei siihen saatukaan. Kylmässä osassa taloa, josta palo sai alkunsa, oli vaikea sanoa, mitä kaikkea siellä oli ollut. Listassa ei myöskään ollut kirpputorilta hankittuja tai muita vanhoja tavaroita.

”Valitettavaa on, ettei vakuutusyhtiö arvosta itse tehtyjä käsitöitä eikä näillä näin ollen ole mitään arvoa”, Jyrki harmittelee. Nyt he ovat skannanneet kaikki takuulaput tietokoneelle yhdelle tiedostolle vastaisuuden varalle.

Uutta tupaa suunnittelemaan

Muuten kaikki vakuutusasiat menivät hyvin, eikä mistään ole tarvinnut taistella. Perheen

Perheen toiveena oli saada samanlainen tupa kuin aiempi. Vanhassa talossa oli useampi kulma, mutta nyt päädyttiin tekemään perinteisen mallinen pohjalaistalo.

toiveena oli saada samanlainen tupa kuin aiempi. Vanhassa talossa oli useampi kulma, mutta nyt päädyttiin tekemään perinteisen mallinen pohjalaistalo. Tämä oli sen verran selkeä ja edullinen ratkaisu, että vakuutus-tarkastaja kertoi sen menevän kokonaan vakuutuksesta.

Alkuun majoitus järjestyi sukulaisten luota, ja paikallinen SPR:n jaosto oli heihin yhteydessä heti palon jälkeen. SPR on varautunut auttamaan taloudellisesti henkilöitä, joille tällainen vahinko tapahtuu.

”Silloin helpotti totaalisesti, kun tämän kuulin. Tarjouspaperit olisi tosin voinut lähteä hieman aiemminkin, niin talo olisi tullut nopeampaa valmiiksi. Vakuutusyhtiö nimittäin maksaa asumisesta aiheutuvia kuluja 12 kuukautta. Meillä meni nyt 2 kuukautta tämän yli”, Jyrki muistelee.

Vanha talo purettiin ja maatöitä uudelle talolle alettiin tekemään helmikuussa. Rakentajien kanssa hommat sujuivat hyvin ja monta muutosta tehtiin vielä rakennusvaiheessa alkuperäiseen suunnitelmaan nähden. Lopulta uusi talo valmistui ja Malmit pääsivät muuttamaan sinne syyskuun lopussa.

Älä epäröi ottaa apua vastaan

Alkuun majoitus järjestyi sukulaisten luota, ja paikallinen SPR:n jaosto oli heihin yhteydessä heti palon jälkeen. SPR on varautunut auttamaan taloudellisesti henkilöitä, joille tällainen vahinko tapahtuu.

”Kaikki tarjottu apu kannattaa ottaa vastaan, sillä tällaisessa tilanteessa ei pysty itse ajattelemaan selkeästi. SPR vei meidät kauppaan hankkimaan vaatteita ja ruokaa. He osasivat auttaa ja kertoivat, mitä kannattaa hankkia. Tämä oli konkreettinen apu”, Jyrki kiittelee. Myös seurakunnalta tuli ruoka- ja rahallista apua.

Lisäksi terveyskeskuksen kriisipalvelun henkilöiden kanssa oli keskustelutilaisuus, jossa käytiin läpi tapahtunutta. Tämä on myös tärkeää, niin tilanne ei jää painamaan mieltä. Myös naapurit ja tuttavat tarjosivat Malmin perheelle apua.

”Minulle tarjosi apua eräs henkilö, jolta oli aikoinaan palanut navetta. Sama tilanne, että jos joku tarvitsee apua, niin kyllä yritän parhaani mukaan neuvoa”, Jyrki sanoo.

Loppu hyvin kaikki hyvin

Entä minkälainen olo on nyt, kun tapahtuneesta on kulunut reilu vuosi ja Malmit ovat päässeet muuttamaan uuteen taloonsa?

”Olo on helpottunut, kun pääsi kotiin. Ei tarvitse kulkea enää maailmalta navetassa”, Jyrki toteaa lopuksi tyytyväisenä.

JYRKIN VINKIT TULIPALON VARALTA:

- Tee pelastussuunnitelma palokuntaa varten - mistä pääsee mihinkin tilaan.
- Mieti, mikä on tärkein aineellinen pelastettava.
- Irtaimistoluettelon tekeminen etukäteen.
- Katso, että palosuojaukset ovat kunnossa.
- Muista vakuutus.

Puulla parempiin päiviin

Otsikon slogania on toistettu vuosikymmenten aikana moneen kertaan maamme metsätaloudesta puhuttaessa. Eikä siinä mitään pahaa ole, sillä slogani on hyvä, ehkä vain hieman kulunut.

Teksti: Mikko Syri
Kuva: Heidi Haavisto-Meier

Suomi on Euroopan metsäisin maa. Maamme pinta-alasta 72 % on metsien peitossa. Vahva metsätalous on aina ollut kansantaloutemme kulmakiviä. Uusiutuvat metsävarat ja kehittynyt metsäteollisuus ovat tuoneet, ja tuovat edelleen, monenlaista vaurautta ja kansantaloudellista hyvää. Metsän avulla on todellakin noustu alhosta parempiin päiviin monta kertaa.

Suomi on yksityisten metsänomistajien maa, mikä sinänsä on jo poikkeuksellinen piirre maailman mittakaavassa. Yksityismetsänomistajat omistavat metsämaasta 60 %, puuston kasvusta 70 % ja hiilinieluista 70 % sekä myyvät teollisuuden tarvitsemasta kotimaisesta puusta 80 %. Metsänomistajat, tavalliset perheet, omistavat n. 350 000 metsätilaa ja tekevät noin 100 000 puukauppaa vuodessa. Perhemetsänomistajia on yli 600 000. Siis todella vaikuttava joukko.

Toisin kuin monen muun maan kohdalla, Suomessa on ymmärretty metsätalouden jatkuvuuden ja kestävyuden merkitys. Uskon, että metsien pitkän kiertoajan vuoksi, metsien käyttöön on aina liittynyt vahva ylisukupolvinen ajattelu. Jokainen päätehakkuun tuloista nauttimaan päässyt metsänomistaja ymmärtää, että töitä on tehty jo paljon ennen häntä. Ja todennäköisesti tämä ajattelu on

saanut myös jatkamaan metsänhoitoa seuraavaa sukupolvea ajatellen. Toivottavasti ainakin!

Tuoreessa Metsänomistaja 2020 -tutkimuksessa tehtiin laaja selvitys suomalaisista metsänomistajista. Vastaava laaja kyselytutkimus on tehty aiemmin vuosina 1999 ja 2009. Tutkimuksen tulosten mukaan suurin osa metsänomistajista on metsänsä suhteen monitavoitteellisia. Metsästä haetaan siis monenlaista hyvää, taloudellista hyvinvointia, virkistystä, luonnontuotteita jne.

2000-luvulla on kehityksessä havaittavissa kuitenkin mielenkiintoinen trendi. Monitavoitteisten metsänomistajien osuus on ollut laskeva ja taloudellista turvallisuutta korostavien trendi on puolestaan ollut vahvasti nouseva. Kyselyssä korostuivat erityisesti väittämät, joissa metsänomistus korostui vanhuuden turvana, turvana poikkeustilanteiden ja suurten hankintojen varalle.

Viimeistään Koronaepidemia on osoittanut, että niin maailmantaloudessa kuin kansallisestikin, voi tapahtua isoja yllättäviä muutoksia. Metsäomaisuuden tarjoama turva on varmasti ollut monella mielessä, kun taludellinen epävarmuus on lisääntynyt. Mutta aivan yhtä varmasti metsä on tarjonnut pandemia-aikana henkistä hyvinvointia ja mielenrauhaa!

Erittäin positiivinen asia poikkeuksellisen aikana on ollut metsänomistajien innostuminen metsänhoitotöihin. Vuoden aikana kestävä met-

sätalouden KEMERA-hankkeita on toteutettu ilahduttavan paljon. Ja syytä onkin, sillä taimikonhoidon määrä pitäisi Etelä-Pohjanmaan alueella kaksinkertaistaa.

Suomalainen perhemetsätalous voi hyvin. Jatketaan ja vahvistetaan metsänomistajien tavoitteiden mukaista vahvaa metsätaloutta ja hyvää metsänhoitoa, sukupolvelta seuraavalle.

Omasta paikallisesta metsänhoitoyhdistyksestä löydät sinua palvelevan metsäammattilaisen. Kerro hänelle mitä sinä metsältäsi toivot.

Luonnonvarakeskuksen tutkimukseen Suomalainen metsänomistaja 2020 voi tutustua Luonnonvarakeskuksen nettisivuilla.

Mikko Syri
Kenttäpäällikkö
MTK-metsälinja

Riistanhoitoyhdistyksiin valitaan maanomistajien edustajat kaudelle 2021-2023

Teksti: Mikko Syri
Kuva: Arkisto

Maanomistajien edunvalvonnassa on jälleen aktivoitumisen paikka. Riistanhoitoyhdistyksiin, joita on valtakunnassa kaikkiaan 282, nimitään seuraavalle kolmivuotiskaudelle maanomistajien edustajat alkuvuodesta 2021. Riistahoitoon liittyvien asioiden merkitys maanomistajien edunvalvonnassa on jatkuvasti kasvamassa. Paikallistason edunvalvontatyön vaikuttavuuteen on panostettava.

Maanomistajien edustaja ja hänen varaedustajansa nimetään toimialueen maanomistajajärjestöjen esityksestä riistanhoitoyhdistyksen vuosikokouksessa tammi-helmikuussa 2021. Metsänhoitoyhdistysten ja MTK-tuottajayhdistysten onkin syytä hyvissä ajoin käydä keskustelua edustajan valitsemiseksi. Paikallisilla Mhy:n ja MTK-yhdistysten puheen-

johtajilla on asiassa valmisteluvastuu. Edustajaksi valittavan henkilön tulee tiedostaa roolinsa maanomistajien edustajana ja sitoutua säännölliseen osallistumiseen ja tiedon hankintaan. Metsästysharrastusta ei lueta eduksi eikä haitaksi, jos rooli ja tehtävä on henkilölle selvä. Tiedotuksen ja koulutuksen edellytyksenä kaikilla edustajilla tulee olla sähköposti käytössä.

Valituille maanomistajien edustajille tullaan järjestämään koulutuspäivä keväällä 2021.

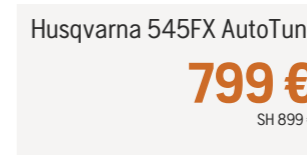
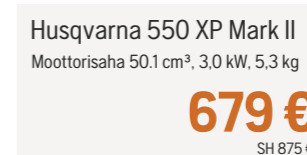
Esitettävät henkilöt ilmoitetaan 15.12.2020 MTK:n metsälinja kenttäpäällikölle sekä paikalliselle riistanhoitoyhdistykselle.

Lisätietoja asiasta saa kysyä allekirjoittaneelta.

Mikko Syri
Kenttäpäällikkö MTK-metsälinja
mikko.syri@mtk.fi
050 552 5933

METSÄTYÖVARUSTEET KONERENKAALTA!

KONERENGAS
SEINÄJOKI

Hautomonkatu 14, puh. (06) 4217 450, www.seinajoenkonerengas.fi

Hyvinvointi osana huoltovarmuutta

Teksti: Raisa Leppänen ja Marja Lamminen
Kuva: MTK-EP:n arkisto

Maatalousyrittäjät työskentelevät haastavassa toimintaympäristössä. Kriisin koittaessa arki voi kääntyä työlääksi ja jaksamiseen vaaditaan venymistä. Voimavaroja koetellaan ja uusiin olosuhteisiin pitäisi sopeutua. Samalla kriisi herättää monenlaisia kysymyksiä, reaktioita ja tunteita, sekä epävarmuutta tulevast.

Henkilöriskit

Miten tilalla selvittää yllättävien tilanteiden sattuessa? Onko tilaa koskevat tiedot vain yhden ihmisen tiedossa? Yllättävien tilanteiden varalta on ainakin eläntilalla hyvä olla kirjallinen ohjeistus töiden

tekoon ja koneiden käyttöön. Kannattaa myös miettiä, mistä tarvittavat työvälineet löytyvät.

Pidetään huolta omasta hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Hyvinvoiva maatalousyrittäjä jaksaa työssänsä, on kiinnostunut tulevaisuudesta ja jaksaa panostaa tilan tuottavuuteen ja kotieläinten hyvinvointiin. Tällöin myös työturvallisuuteen kiinnittää enemmän huomiota, sillä väsyneenä ihminen tekee helposti virhearvioita.

Turvaa odottamattomiin tilanteisiin

On hyvä tarkistaa, että yritystoiminnan turvaamiseksi tarvittavat asiakirjat ovat ajan tasalla.

Heikentyneen terveyden tuoma työkyvyttömyys voi tulla yllättäen ja varautumatta. Etukäteen on

hyvä miettiä, miten sellaisessa tilanteessa toimitaan. Yksi keino on edunvalvontavaltakirja, jolla valtuutan toisen henkilön hoitamaan asioitani puolestani.

Lakimies **Timo-Matti Torppa** Maanomistajien arviointikeskuksesta kertoo, että edunvalvontavaltakirja, on laissa säädetty valtuutus elinajaksi, jos oma terveys ja kyky heikkenee ennalta arvaamattomasti, erityisesti taloudellisten asioiden hoitamiseen, mutta tarvittaessa myös henkilöä koskeviin asioihin.

Kuolemantapaukseen voi varautua testamentin avulla. "Hallintaoikeustestamentti, on yleisesti käytetty testamenttimuoto muiden testamenttien ohella, tarkoituksena määrittää yleensä lesken oikeutta hallita omaisuutta", Torppa toteaa.

Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla II -hanke jatkuu vuoden 2020 loppuun saakka. Hanketyöntekijät Raisa Leppänen ja Marja Lamminen haluavat kiittää kaikkia hankkeeseen osallistuneita hyvästä yhteistyöstä ja toivottaa kaikille voimia arken aherruksen keskelle. Ensi vuonna Etelä-Pohjanmaan alueella jatkaa Melan Väliä viljelijästä -projekti.

Vinkit arkeen

- Pidä yhteyttä perheenjäseniin ja ystäviin. Huolestuttavista asioista puhuminen, kokemusten jakaminen ja turvallisen ilmapiirin rakentaminen yhdessä luotettavan ihmisen kanssa on tärkeää.
- Arjen rutiinit. Säännöllisesti toistuvat konkreettiset ja tutut asiat auttavat pysymään arjen rytmissä kiinni ja luovat turvallisuutta.
- Ajatuksilla on voimaa. Mielessä pyörivät helposti negatiiviset asiat ja epävarmuuden aiheuttama pelko. Miettimällä, mitkä asiat ovat hyvin tai mistä olen kiitollinen, voit tuoda negatiivisten ajatusten tilalle tärkeitä positiivisia ajatuksia.
- Keskity olennaiseen. Asioihin, joihin voit itse vaikuttaa juuri tällä hetkellä, joista voit päättää ja joihin voit vaikuttaa. Hallinnan tunne omasta elämästä lisää myös onnellisuuden tunnetta.
- Tee säännöllisesti jotain itsellesi mielekäästä, merkityksellistä ja kiinnostavaa.

TUTUSTU HANKKIJAN KONEIDEN ENNAKKOKAUPAN TARJOUKSIIN JA TUOTEUUTUUKSIIN

hankkija.fi/ennakkokauppa

CLAAS ARION 420

53 900,-

ALV 10% + Takuuvaraus

Uusi, vain kahdeksan vuorokauden vanha, huolittu CLAAS ARION 420 -traktori. Täysin uudet renkaat, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit.

LEASINGIN OVI OPII A ALKUA EN

688,87€ /KK ALV 10%

24 kuukauden takuu

24 kuukauden takuu

CLAAS ARION 620 JA TRION VAIKUSTET

81 900,-

ALV 10% + Takuuvaraus

Uusi, vain kahdeksan vuorokauden vanha, huolittu CLAAS ARION 620 -traktori. Täysin uudet renkaat, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit.

LEASINGIN OVI OPII A ALKUA EN

1048,87€ /KK ALV 10%

24 kuukauden takuu

24 kuukauden takuu

CLAAS ARION 820 JA TRION VAIKUSTET

99 900,-

ALV 10% + Takuuvaraus

Uusi, vain kahdeksan vuorokauden vanha, huolittu CLAAS ARION 820 -traktori. Täysin uudet renkaat, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit.

LEASINGIN OVI OPII A ALKUA EN

1332,87€ /KK ALV 10%

24 kuukauden takuu

24 kuukauden takuu

CLAAS FRONT 627 SING AIN

68 550,-

ALV 10% + Takuuvaraus

Uusi, vain kahdeksan vuorokauden vanha, huolittu CLAAS FRONT 627 -traktori. Täysin uudet renkaat, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit.

LEASINGIN OVI OPII A ALKUA EN

912,87€ /KK ALV 10%

24 kuukauden takuu

24 kuukauden takuu

CLAAS ARION 160 C 4500 PÄIVÄLLÄ

99 900,-

ALV 10% + Takuuvaraus

Uusi, vain kahdeksan vuorokauden vanha, huolittu CLAAS ARION 160 C -traktori. Täysin uudet renkaat, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit, kumiväliset akselit.

HYT RAJUN SUORAN KAUPAN HINTA AN

104 032 €

31 900 €

8 790 €

33 870 €

64 112 €

18 457 €

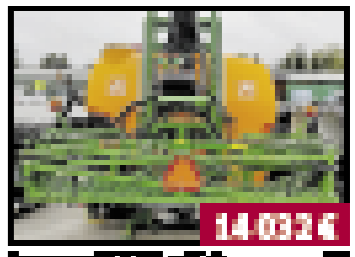
5 564 €

31 048 €

19 919 €

14 032 €

27 900 €

21 693 €

9 596 €

9 435 €

12 822 €

Hankkija: Maatalouden Kehittäjäkeskus Oy, PL 100, 00000 Helsinki, Puh: 010 71 0121, Faksi: 010 71 0122

Antti Hyppönen pyrkii automatisoimaan kaiken mahdollisen, jotta aikaa jäisi enemmän eläinten hyvinvoinnin tarkkailuun.

Sianlihaa sydämellä

Sianlihantuottaja Antti Hyppönen on satsannut tilallaan uuteen teknologiaan. Automaation ja digitalisaation avulla aikaa jää enemmän eläinten hyvinvoinnin seuraamiseen, mitä tilan isäntä pitää erityisen tärkeänä.

Teksti ja kuvat: Heidi Haavisto-Meier

MTK:n maaseutunuriin kuuluva **Antti Hyppönen** on isännöinyt sikatilaa Isossakyrössä vuodesta 2018 lähtien, jolloin tilalla tehtiin sukupolvenvaihdos. Sikala on yhdistelmäsikala, eli tilalla sekä syntyy porsaita että kasvatetaan niitä lihaksi. Emakkosikalassa on käytössä vapaaporsitus, mikä tarkoittaa, että emakot porsivat ja liikkuvat vapaasti karsinoissaan. Kaikkien tilalla on noin 2000 sikaa.

Antin siirtyessä tilan isännäksi, aloitti hän mittavat uudistukset. Antti pyrkii automatisoimaan kaiken mahdollisen, jotta aikaa jäisi enemmän eläinten hyvinvoinnin tarkkailuun. Tekoäly esimerkiksi tarkkailee emakoiden veden kulutusta ja huomaa usein silmiä aiemmin, jos jokin on pielessä. Antti uudisti myös pienten porsaiden ruokintajärjestelmän, ja nyt kaikki rehut tulevat porsaille automaattiruokkijan kautta, joka hoitaa rehujen sekoittamisen ja jakelun jakeluputkia pitkin.

Kahden vuoden aikana on tehty paljon ja nyt muutokset alkavat olemaan takana päin. ”Ehkä joskus voi olla lihasikalankin laajennus edessä,

mutta ensin on tarkoitus hioa porsituspuoli timantiksi”, tuumaa isäntä. Antista on tärkeää kehittyä enemmän laadullisesti kuin määrällisesti. Tässä tavoitteessa auttaa uuden teknologian käyttöönotto. Hänen mielestään on tärkeää, että ei jäädy paikoilleen, vaan koitetaan mennä hieman etukenossa koko ajan eteenpäin.

Hyvä työyhteisö tukena

Tilalla häärii Antin lisäksi kolme koko-aikaista työntekijää, yksi osa-aikainen ja lisäksi vanhemmat tekevät joitain työpätkiä. Toisissa on yleensä päivittäin neljä henkilöä, mutta sellaisiakin päiviä on, että töitä tehdään kahdestaan.

Poikkeusaika vaatii erityistä tarkkaavaisuutta, sillä systeemin täytyy pyöriä koko ajan. Korona-aikana on kiinnitetty erityistä huomiota työntekijöiden käsihygieniaan. Keväällä pahimpaan aikaan, Antti pyysi työntekijöitään miettimään, mitä vapaa-ajalla kannattaa tehdä, jotta tartuntariski saatiin minimoitua. Tällöin työvuorot tehtiin aina saman työparin kanssa, jotta kaikki eivät olleet

samaan aikaan sikalassa. Jos joku työpareista olisi sairastunut, niin he olisivat olleet karanteenissa toisten jatkaessa työntekoa.

”Kyllä minä siihen itsekseni olen varautunut, että jos kaikille tulisi koronatartunta, niin muuttaisin tänne sikalaan. Tekisin yksin kaikki työt parin viikon ajan ja muut olisivat karanteenissa.”, Antti kertoo.

Antti pohtii, että tulevaisuuden varalle pitäisi ehkä olla kunnan varaviesjärjestelmä, jos hän tai hänen vanhempansa eivät pääse töihin. Tilalla on onneksi muitakin työntekijöitä, joita voisi pyytää käymään paikalla, mikäli ongelmia ilmenisi työajan ulkopuolella. Esimerkiksi tilan työntekijä, joka ymmärtää ja tietää talon tavat, osaisi tarvittaessa vaihtaa myös ruokkijan moottorin.

Tilalla on varauduttu poikkeustilanteisiin muutenkin kuin henkilöstöresursseja miettimällä. Sähkökatkon varalta on hankittu aggregaatti, jotta sähkön tulo sikalassa saadaan varmistettua. Jos taas vesi katkeaa, niin tilalla on isoja vesisäiliöitä, joihin saadaan haettava vettä esimerkiksi palolaitokselta.

Lihaa tuhansille suomalaisille

”Jos ajattelee asioita suuressa mittakaavassa, niin kyllähän minä ruokin aika isoja kuluttajajoukkoa. Tuotan niin paljon sianlihaa, että se vastaa reilun 17 400 ihmisen vuosittaista sianlihan kulutusta. Ei se ihan pieni määrä ole”, Antti kertoo, kun kysytään, mitä huoltovarmuus hänelle merkitsee.

Antin mielestä on merkittävä asia, että sianlihaa pystytään tuottamaan niin suuria määriä omalla tilalla. Oikein hätätilanteessa ei sikoja tarvitsisi viedä edes teurastamoon asti, vaan teurastuskin onnistuisi. ”Meidän sukupolvelme ei ole nähnyt oikeasti sitä tilannetta, kun on hätä. Nythän korona-aikana meinasi tulla, mutta ei tullut. Se laittaa asioita kuitenkin tärkeysjärjestykseen. Kaikki me syömme, ja vaikka kuinka sanottaisiin, että haluttaisiin tehdä ruoka laboratorioissa, niin ei se käytännössä niin vaan onnistu”, isäntä toteaa.

Antibiottivapaus on suomalaisen lihan vahvuus

”Jos laitetaan muiden maiden ruoantuotanto samalle viivalle suomalaisen kanssa, niin mehän tuotetaan ylellisyytuotetta täällä. Ihan sen puhtauden, antibiottomuuden ja kemikaalien vähyyden käytön takia”, Antti summaa.

Antibiottien käyttö ei ole siis systemaattista, kuten monissa muissa maissa.

Suomessa tuotetaan puhdasta ruokaa, jota monikaan ei tule ajatelleeksi. Antibiootteja käytetään Antinkin tilalla, mutta vain, jos eläin on sairas. Antibioottien käyttö ei ole siis systemaattista, kuten monissa muissa maissa. Kun antibiootteja ei käytetä, ei ihmisillekään kehity antibiottiresistenssiä. Keski-Euroopassa käydessään Antti on nähnyt, miten siellä sikojen ruokitsijaan kuuluu normaalina osana antibioottien annostelija. Suomessa niitä ei onneksi tarvita. Täällä hänen mielestään eivät kuluttajat kuitenkaan täysin ymmärrä, mitä antibiottivapaus merkitsee.

Omavaraisuusaste saa olla alle 100 %

Antin mielestä suomalaisen ruoantuotannon omavaraisuusaste olisi hyvä pitää nykyisen 80 % tietämillä. Myös lihan omavaraisuusaste saa hänen mielestään olla alle 100 %. Jos sen tuottavuus olisi yli tämän, niin kuin monissa Keski-Euroopan maissa, täytyisi lihaa myydä pakosta eteenpäin. Jos tällaisessa tilanteessa rajat menisivät kiinni, saataisiin lihasta entistä huonompi hinta, kun sitä jäisi pakastimeen. Tämä ei olisi kannattavuuden kannalta hyvä asia.

Antti ei itsekään ole täysin omavarainen, sillä eläinten rehuista noin 30 % ostetaan lähialueilta. Härkäpavun ansiosta tila on kuitenkin valkuaisomavarainen eikä tuontisoijaa anneta sioille ollenkaan. Antti tosin kummastelee, että miksi eläimille ei saisi syöttää soijaa, kun taas ihmisille sitä

suositellaan lihan sijasta. Hän näkee tässä asiassa ison ristiriidan. Huoltovarmuuden kannalta Antti tosin pitää tärkeänä, että eläinten rehut tuotetaan Suomessa.

Maataloutta on niin kauan kuin ruokaa tarvitaan

”Jos ruoantuotantoa tarkastellaan Suomen mitta-kaavassa, niin emme saisi luopua tämänhetkisestä tilanteesta. Julkisuuden tulisi kuitenkin olla vähän positiivisempaa tai edes neutraalia, niin kuluttajien ostokäyttäytyminen ei ainakaan liiallisen negatiivisuuden takia muuttuisi”, Antti toteaa. Hän itse yrittää tuoda sianlihantuotannon esille sellaisena kuin se on ja näyttää, miten asiat tilalla tehdään. Loppupeleissä kuluttajat tekevät ostopäätöksen kuitenkin itse.

Vaikka Suomessa tulisikin kriisitilanne, ei ruoka täältä lopu. Huonossa tilanteessa tämä tarkoittaisi ehkä sitä, että yhtenä päivänä viikossa ei

saisi syödä lihaa. Muille päiville sitäkin riittäisi. Kaupasta löytyy niin kauan ruokaa, kun meillä on maatalouttakin.

”Ei me Suomessa välttämättä tarvita mistään muualta mitään. Välillä on toki kiva syödä pika-ruokaravintoloiden hampurilaisia, ei siitä pääse mihinkään. Syön niitä myös itse. Mutta niissä perusraaka-aineissa, mitä syömme joka päivä, tulisi suosia kotimaista”, Antti muistuttaa.

Hinta on kova konsultti, varsinkin tällaisessa tilanteessa, kun eletään epävarmoja aikoja. Tilan isäntä ymmärtää, että rahat voivat olla tiukassa ja silloin ostetaan sellaisia elintarvikkeita kuin pystyy. Mutta ne ketkä pystyvät, niin niiden tulisi suosia suomalaista, vaikka se olisikin hieman kalliimpaa. Näin ylläpidetään huoltovarmuutta.

”On tärkeää lisätä ihmisten tietoisuutta siitä, mitä tiloilla tehdään. Näin kuluttajat voisivat ymmärtää ja jopa arvostaa sitä, mitä me Suomessa teemme huoltovarmuuden eteen. Me tuotamme täällä suomalaisille ruokaa ja se on sitä huoltovarmuutta”, Antti summaa lopuksi.

Eläinten olosuhteiden ollessa kunnossa, voidaan saporotkin pitää heilumassa.

Tekniikalla on iso rooli nykyaikaisessa kotieläintuotannossa, ja siksi varaosien saatavuudellakin on merkitystä huoltovarmuuteen.

ALUEESI JOHN DEEREN KONEET MYY JA HUOLTAA WITRAKTOR

Myynti:

Kimmo Marttila, alue-esimies
040 568 8625
kimmo.marttila@wihuri.fi

Tapio Rinta-Valkama
040 486 0154
ext-tapio.rinta-vaalkama@wihuri.fi

Erkki Väikkilä
040 653 1132

Betjäning på svenska
Marcus Henriksson
040 547 2224
marcus.henriksson@wihuri.fi

Witraktor varaosa- ja huoltopiste
Laturitie 12, 60510 Hyllykallio
Varaosamyynti: Olli Lohilahti, 020 510 8400 olli.lohilahti@wihuri.fi

Valtuutetut sopimushuoltopisteet:

Suupohjan Konehuolto Ay
Rapakontie 9, 61850 Kauhajoki
0440 677 886
timppa@suupohjankonehuolto.fi

Kyrönmaan Konehuolto
Tuuralantie 285, 61500 Isokyrö
0400 809 026
antti.kleemola@kyronmaankonehuolto.fi

WWW.WITRAKTOR.FI | WITRAKTOR@TT.WIHURI.FI | 020 510 10

TARJOUS

120 lehmän + nuorkarja
kokoluokkaan

Automaattiruokinta

65.000 €

(alv 0%)

FEEDLINE^{e-Pro}

- SÄÄSTÄ RAHAA
- SÄÄSTÄ AIKAA
- LISÄÄ SYÖNTIÄ

Suoraviivainen ratkaisu:

- Pellon CutMix 18 m³ sekoitin
- BF450 matoruokkija
- G-Pro 2 -kosketusnäyttöohjaus
- BC600 nousukuljetin
- Käyttöopastus
- Ei sis. rahtia ja asennusta

Lisätietoja aluemyyjältäsi: www.pellon.fi/myynti

Pellon Group Oy | 06-483 7555 | www.pellon.fi

PELLON

Camion paalivaunu 9 m
- 9,0 m / 18 tn, jarrulla
- 710/45R22,5
- ylöspäin nousevilla hydr. laidoilla
20 500 €
sh 23 700 €

GIANT D254SW TELE
1100 kg, Kubota 25 hv Dsl
Loppuvuoden kampanja
24.500 €
sh 29.500 €

GIANT G5000 TELE
Kubota 75 Hv
Tele-mallissa nostokorkeus 4,3 m
UUTUUS!
• 35 km/h • omapaino 5200 kg • Propo lisähydrauliikka

Kotimaiset maansiirtovaunut
Camion Combi 70 kantavuus 12 tn, tilavuus 7 m³ **9 900 €**
Combi 85 kant. 15 tn, til. 8,5 m³
Combi HD 100 kant- 18 tn, til. 10 m³
LUMI- JA SORAKAUHAT Leveydet 1,4 - 2,5 m
alk. **455,-**
Todella vahvarakenteiset kotimaiset CAMION-kauhat kotelo- ja reunavahvikkeilla.

RUOKINTAPÖYDÄN PUTSARI
Nivelaura hydr. kääntö min lev. 130 cm, max 180 cm
UUTUUS! 1 350 €

PAALIPIIHTI 2-sylinterinen, hellävarainen ja tehokas
sh 1365 € **1 200 €**

JUONTOKOURAT
1000 malli, **1046,-**
1500 malli, **1310,-**
Vinssillä + 835,-
Hinnat alv 0%

Runsas valikoima renkaita ja vanteita
- traktoreihin
- kurottajiin
- kärryihin
- pienkuormaajiin
- paripyörät
Myös Verkkokaupasta!

TEBOIL

HYVÄKONE
KURIKKA: Tuomo 040 590 2775, Vesa-Matti 0400 172 005, Renkaat: Ismo 0400 168 113 • PIRKKALA: Jorma 0500 335 302
MUSTASAARI: Stig 045 896 2992 • ASKOLA: Jouko 0500 708 787 • LAITILA: Juha 044 5868 662 • myynti@hyvakone.com

TUOTANTOPANOKSET HANKKIJALTA

POLTTOÖLJY KANNATTAA TILATA NYT!

Energiaveroon tulossa korotus vuodenvaihteessa, tilaa polttoöljysi hyvissä ajoin, jotta varmistat edullisen hinnan sekä toimituksen ennen vuodenvaihdetta.

TILAA YARA-LANNOITTEET HANKKIJALTA

Esim. tasapainoinen YaraMila Y10 tai karjanlannan täydennykseen hyvin sopiva Hivensalpietari Se+.

KYSY MYÖS EDULLISET BEFERT-LANNOITTEET.

TRIOWRAP- SEKÄ TRIOPLUS-KÄÄRINTÄ-KALVOJEN SEKÄ TAMA-PAALAUVERKKOJEN ENNAKKOMYNTI ON ALKANUT!

Triowrap® on ensiluokkainen paalauskalvo, joka toimii kaikissa paalaimissa ja jolla on erinomaiset säilöntäominaisuudet.

Trioplus on uuden sukupolven käärintäkalvo, jossa materiaalin käyttö on viety seuraavalle asteelle ainutlaatuisen PreTech-tekniikan avulla.

Huippulaadukkaat TAMA:n valmistamat Tama Net+ Edge to Edge ja Tama NetAgri - paalausverkot.

TILAA SIEMENET NYT ENNAKKOHINNOIN

Ohra: Vertti, Rödhette, Uljas, Feedway
Kaura: Nella, Harmony, Avenue
Myös nurmisiemenet ennakkohinnoin.

SÄILÖNNÄN UUSI SUUNTA

SILA-BAC® biologisten säilöntäaineiden edut

- Laaja valikoima nurmen kuiva-aineen mukaisesti
- Nopea pH:n lasku ja hyvä säilyvyys
- Tutkitusti toimivat tuotteet
- Estää jälkilämpenemistä
- Helppo käyttää ja varastoida
- Hyvä rehunsyönti, sekä liha- ja maitotuotos
- Sopii myös pienannosteluun

PIONEER SILA-BAC SÄILÖNTÄAINEET SEKÄ APPLIPRO PIENANNOSTELIJAT HANKKIJALTA!

Hankkija

TARKISTA MYYMÄLÖIDEN YHTEYSTIEDOT JA AUKIOLOAJAT: hankkija.fi

BKT • Bridgestone • Firestone • Alliance
Maatalousrenkaat edullisesti, nopea toimitus!

Varastopoistoja, hinnat sis. alv.

4 kpl 600/60 R30,5 Alliance A390 10-pult. vanteilla

5800€

2 kpl 600/65 R30 Firestone Maxi Traction

2580€

2 kpl 600/65 R30 Firestone Maxi Traction

2580€

4 kpl 405//70 R24 MPT kurottajan rengas

2120€

2 kpl 600/65 R28 Trelleborg

2190€

1 kpl 650/65 R42 Firestone Maxi Traction

1890€

2 kpl 540/65 R28 Alliance palapinta 95% nastoilla vannekehillä

2200€

650/65 R42 levikepyörät Firestone 95%

4200€

650/85 R38 levikepyörät Michelin Raju pikalukkovanteilla

5900€

**SEINÄJOEN
RENGAS-PAAVOLA OY**

Hautomonkatu 14 Seinäjoki, puh. (06) 4217 250
www.rengaspaavola.fi

Laadukkaat
MTM FOREST
METSÄKUORMAIMET, PERÄVAUNUT JA ENERGIAKOURAT

UUTUUS!

MTM 7100 ja 7300 kuormalmet
hydraullisella ja sähköisellä
eslohjauksella. Kokonalsmassa
12/15tn Kantavuus 10/12tn.

MTM ENERGIAPUUKOURAT
Skorplon 3010 • 15-35 cm puille.
Lisävarusteena keräilykypäät
Skorplon 2510 • max 27 cm puille.
Lisävarusteena keräilykypäät
Skorplon 1510 • Max 15 cm puille.
TODELLA LAADUKAS!
Baltian eniten myyty energiapuukoura!

Luja kestävä rakenne • Puomisto
laadukasta erikoisterästä • Laadukkaat
komponentit • Nykyaikainen
valmistusprosessi • Pulverimaalaus

**Kehitetty yhteistyössä vaativin
kotimaisiin olosuhteisiin!**

**KYSY VARASTOKONEIDEN
TARJOUSSHINNAT!**

JATKONE OY
Turkkirata 19 B-C, Pirkkala
Jorma 0500 335 302
Tuomas 050 3407376
WWW.JATKONE.COM

Yhdistysten mökit ja lomaosakkeet

MTK-JALASJÄRVI
Hotelli Termen lomaosake Ikaalisissa

Kahden hengen huoneisto, jossa
mahdollisuus kahdelle lisävuoteelle.
Keittiöstä löytyy perusastiat.

Vuokrauksen jäsenhinta
25 € / vrk, muille 30 € / vrk.

Varaukset
Taina Kasari 050 308 3826

MTK-YLISTARO
Mökkiosake Lappajärvellä

Mökkiosake sijaitsee Kivitipun
välittömässä läheisyydessä Lappajärvellä.

Lomaosake on jäsenten ja Seinäjoen seudun
yhdistysten jäsenten vuokrattavissa
hintaan 35 € / vrk.

Lisätietoja ja varaukset
Juha-Matti Toppari 040 563 5582

**MTK-KARIJOKI, MTK-ISOJOKI,
MTK-KRISTIINA**
Ikaalisten lomaosake, Lomarinne 1

Ikaalisten kylpylän välittömässä
läheisyydessä, 44 m² kaksio, joka on
varustettu ja kalustettu 6 hengelle.

Lomaosake jäsenten ja muiden yhdistysten
jäsenten vuokrattavissa hintaan 30 € / vrk.

Lisätiedot ja varaukset Malm 0400 730 712
Yhdistysten kotisivuilla varauskalenteri,
sekä myös muut tiedot lomaosakkeesta.

MTK-KAUHAVA
Mökki Lappajärven Nykälänniemessä

Mökki sijaitsee Kivitipun läheisyydessä.
Makuutilat tarvittaessa jopa 8 henkilölle.

Mökkiä voi varata/vuokrata Lantmännen
Agro Kauhavan (Kehätie 41) kautta ja sitä
vuokrataan kaikille halukkailla.

Vuokraushinnasto: Talvikaudella jäsenet
40 € / vrk, muut 60 € / vrk.
Kesäkaudella jäsenet 45 € / vrk,
muut 70 € / vrk.

MTK-NURMO, MTK-PERÄSEINÄJOKI
Ikaalisten loma-asunto
Lomarinteessä, Kuntotie 2

Neljälle hengelle varusteltu 44 m² kaksio
aivan Ikaalisten kylpylän läheisyydessä.
Varustukseen kuuluu mm. perusastiat, tv
ja pyykinpesukone.

Loma-asunto jäsenten vuokrattavissa
hintaan 25 € / vrk.

Varaukset Arja Ala-Luoma 050 570 6300

MTK-TEUVA
Toukola-mökki Teuvan Luonto-
Parrassa, Mäntymetsäntie 4

Varustukseen kuuluu mm. vuodepaikat 6-8
henkilölle, sauna, keittiö kodinkoneineen
ja astioineen, grilli sekä varaava takka.

Mökin vuokrahinta jäsenille 60 € / vrk,
muille 100 € / vrk.

Varaukset 0400 236 376.
majoituparrassa.com/alkusivu/toukola.

- Betoniseinät talleihin ja maneeseihin
- Karsinat, ikkunat, ovet, aidat
ym. yli 30 vuoden kokemuksella

Ab Horseman Finlandia Oy

Puh. 050 371 3290 • horsemanfinlandia.fi

Valtra T254 Varu
Ajettu 420h

110 000e

Valtra T174 Varu
Ajettu 700h

90 000e

Valtra T184 Direct
Ajettu 1800h

80 000e

Valvo L90 pyörilläkuormaus
Vn. 2018, Ajettu 12000h

65 000e

New Holland T7040 -50 + kama nk. aj. 7500h.

**Myös uudet ATLANT Perävaunut,
puimurit, kaivinkoneet ym.**

Ota yhteyttä:
www.marincons.fi • 040 832 8069

KESTÄVÄSTI KOHTI KANNATTAVAA HUOMIOTA

Asiakastilamme ovat maailman puhtaimman ruokaketjun tärkein lenkki. Haluamme tukea tuottajien menestymistä myös tulevaisuudessa. Asiantuntijamme varmistavat tilojen kilpailukykyä hankinnan, kehityksen, rehustuksen ja tiedolla johtamisen avulla. Älykäästä, suomalaista, vastuullista kilpailukykyä yhdessä asiakkaan kanssa.

**ATRIA
TUOTTAJAT**

atriatuottajat.fi

f A-Rehu i arehuoy v Atria Tuottajat

KOTIIN KULJETETTUNA PALA-JA KUIVIKETURVETTA!

**JUSSI HARJU: 0400 164 071
harjunturve.fi**

**Harjun
Turve**

Johanna Kankaanpää (keskellä) MTK-Ähtärin yhdistyksestä luovutti Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmallin raaka-aineita Ähtärin kotitalousopettajille Heli Heinäselle ja Jari Kaakkomäelle.

Viimeistä murua myöten

Teksti: Heidi Haavisto-Meier
Kuva: Sirpa Teerimäki

Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmalli on otettu ilolla vastaan Ähtärin yläkoulussa. Kotitalousopettajat **Heli Heinänen** ja **Jari Kaakkomäki** ovat jo ehtineet pitää ensimmäiselle kahdeksaluokkalaisten valinnaisen kotitalousryhmälle kokkaa kotimaista -tunnin ja tarkoitus on nyt pitää tunti vielä toiselle ryhmälle.

Tunnin aluksi Heli oli pitänyt oppilaille ruokakasvatusmalliin kuuluvan teoriaosuuden, joka sisälsi tietoa suomalaisesta ruoantuotannosta. Hän keskusteli oppilaiden kanssa siitä, mitä suomalaisen ruoantuotanto on ja mitä se vaatii. Heli piti tärkeänä, että oppilaat saavat laajan ja oikeanlaisen kuvan asioista.

Ruokakasvatusmalliin kuuluu olennaisena osa, että oppilaat pääsevät kokkaamaan ja herkuttelemaan suomalaisilla raaka-aineilla, jotka MTK-yhdistys toimittaa reseptivihkojen kanssa yläkouluihin. Jokainen oppilas saa reseptivihon mukaansa, joten kokkailla voi vielä kotonakin.

Ähtärissä opettajat olivat valinneet kotitalousryhmilleen kahdesta pääruokavaihtoehdosta nautan sisäpaistin, Hasselbackan uunijuurekset ja karamellisoidun sipulin. Heli kertoo, että ruo-

ka maistui oppilaille niin hyvin, ettei hän edes ennättänyt ottamaan annoskuvia, vaikka niin oli suunnitellut. Hänen hämmästyksensä, jopa kaikki sipulilisiä teki kauppansa oppilaille. Eikä jälkiruokaakaan sovi unohtaa, sillä oppilaat pääsivät myös herkuttelemaan vadelmakääretortulla ja suolakinuskikastikkeella.

Ruokakasvatusmalliin kuuluu olennaisena osa, että oppilaat pääsevät kokkaamaan ja herkuttelemaan suomalaisilla raaka-aineilla, jotka MTK-yhdistys toimittaa reseptivihkojen kanssa yläkouluihin.

Kaikki ruoat olivat onnistuneet hyvin ja konsepti oli helppo toteuttaa. Opettajien mielestä kokemus onkin ollut kaikkienensa positiivinen, ja he ovat kiitollisia tästä heille tarjotusta mahdollisuudesta. **Johanna Kankaanpää** MTK-Ähtärin yhdistyksestä kävi viemässä raaka-aineita koululle ja suunnitteli opettajien kanssa jo yhteistyötä, jos jatkossa tulee

mitakin vastaavia konsepteja. MTK-keskusliitto lähti suunnittelemaan Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmallia kesällä 2020 ja se julkaistiin lokakuussa. Tämä on otettu hyvin vastaan MTK-Etelä-Pohjanmaan yhdistyksissä, ja monilla alueilla raaka-aineet ja reseptivihkoset on jo toimitettu kouluille. Konsepti on helppo toteut-

taa, vaikka koronatilanne on muuten rajoittanut koululaisten tilavierailuita. Nyt, kun projekti on saatu käyntiin ja vastaanotto on ollut positiivinen, täytyy toivoa, että tälle saadaan jatkoa myös ensi vuonna.

OVET JA IKKUNAT

Valmistamme lehti-, pari-, taitto-, liuku-, liukupalo-ovet ja ikkunat. Maatalouteen kuumasinkittynä

50v MIEDON METALLI OY
Teräs- ja ikkunat
PUH. 020 7879 650 • WWW.MIEDONMETALLI.FI Aukipitoalaite

VARAOSAT JA TARVIKKEET

KONETEK OY

040 5549 556
Kampikuja 1, Seinäjoki • www.konetek.fi • info@konetek.fi

DEUTZ-FAHR 8280 TTV

Portaaton vaihteisto – 287 hv ilman lisätehoa!

UUTUUS!

DEUTZ FAHR

VALTUUTETUT JÄLLEENMYYJÄT:

Seinäjoki | Peter Mattas | 0400-770532
Kuopio | Heikki Rissanen | 0500-374414
Iisalmi | Heikki Rönkkö | 050-5792244
Nivala | Tuomas Reinikainen | 044-5458547
Oulu | Arto Kauppi | 050-4320304
Oulu | Timo Kurikka | 050-3628680
Mikkeli | Matti Gröhn | 0440-321761
Etelä- ja Varsinais Suomi | Peter Mattas | 0400-770532

H.C. Petersen Finland Oy
Akkutie 2, 60510 Hyllykallio
Puh: 0400-770 532
www.hcpetersen.fi

HCP

ITIKKA
OSUUSKUNTA

MODERNI
LATTIAKANALA-
LAITTEISTO
laadukkaaseen
kananmuna-
tuotantoon

Big Dutchman Natura Step

1. Porrasmainen rakenne ja hyppyorret mahdollistavat kanojen helpon ja vapaan liikkumisen.
2. Pesän pohja puhdistuu automaattisesti nousemalla pystyyn, jolloin munat ovat aina puhtaita.

Big Dutchman

Sinua palvelevat

Tarvikevarasto Kaarina
tarvikevarasto@davafoods.fi
Puh. +358 (0)40 840 4542
Piispanristintie 8, Kaarina

Tarvikevarasto Ilmajoki
janne.rautila@davafoods.fi
Puh. +358 (0)500 361 887
Munakunnantie 7, Ilmajoki

timo.keppola@davafoods.fi
Puh. +358 (0)40 162 7290

www.davafoods.fi

DAVA Foods
Reilusti siipikarjan puolella

MOBA

Prinzen

Multifan

VBL

SKOV

SANOVO

FANSEN

SM Printti kerran kuussa
- suomalaisenmaaseutu.fi joka hetki

Laadukas, edullinen
markkinointikanava
PRINTISSÄ & VERKOSSA!

Suomalainen Maaseutu & suomalaisenmaaseutu.fi

Suomalainen Maaseutu - lehden printtinumeroit ovat olleet aina odotettuja ja luettuja. Mielenkiintoiset jutut maan- ja metsätaloudesta, urakoimista ja karjataloudesta.

Nyt voit paketoita ilmoituksesi ja
kampanjasi edullisesti
SM-printtiin & SM-verkkoon!

KYSY MARKKINOINTITARJOUS

Länsi-Suomi, puh. 0440336784
Päivä-Maaseutu, puh. 0443669413
Suomi-Maaseutu, puh. 04403580123
etunimi.pikku@suomalainenmaaseutu.fi

**MT SUOMALAINEN
MAASEUTU**

**HUOLLA AUTOSI TALVIKUNTOON!
MYYMME VAIHTOAUTOJA!**
Katso! www.kauhavanauto.com
Automyynti P. 06 4341 600
Huolto P. 06 4342 601

Kauhavan Auto

NEULENETTI KAHVILA
Pöytäliina

Runsas valikoima
neulelankoja ja
puikkoja ynnä muuta
kivaa neulomiseen

www.neulenettikahvila.fi

Vaasa

M. Lautamäki Oy
RAKENNUSTARVIKELIIKE

**KYSY
TARJOUS!**

MYÖS PUHALLUS-
VILLAURAKOINTIA!
P. (06) 456 8600
61270 Luopajarvi
www.lautamaki.fi

Täydellinen ratkaisu maataloille, ProAgrian TILIPALVELUT

- ✓ Meiltä asianmukainen kirjanpito ja verotus
- ✓ Teemme puolestasi palkkahallinnon
- ✓ Kuukausikirjanpito, kuukausi-aly
- ✓ Tuemme tilaasi toiminnan kehittämisessä
- ✓ Vuosikirjanpito, vuosi-aly
- ✓ Tarjoamme laajempaa talouden ja verotuksen suunnittelua
- ✓ Tilinpäätös, myös välitilinpäätökset
- ✓ Sähköinen taloushallinto, mahdollisuus

**PRO
Agria** Etelä-Pohjanmaa

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous:
www.proagria.fi/ep
tilipalvelut.ep@proagria.fi

Säästä aikaasi!
"Anna ammattilaisen pitää talousasi ajantasalla!"

Yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Kleimola Jouni, 040 531 6163 jouni.kleimola@netikka.fi	Penttala Anna, 050 664 67 anna.k.palo@gmail.com	Lappajärvi	Ahopelto Kimmo, 040 749 8770 ahopeltokimmo48@gmail.com
Alajärvi	Autio Ari, 050 512 4994 arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari, 050 349 3122 sakari.pajukangas@japo.fi	Lapua	Aalto Teemu, 0500 860 177 teemu.aalto@netikka.fi
Alavus	Sippola Jari, 040 734 6681 jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti, 040 585 8775 matti.salo7@gmail.com	Kristiina	Uusitalo Mikko, 040 508 3332 mikko.uusitalo81@gmail.com
Evijärvi	Koskimäki Janne, 040 501 9675 janne.koskimaki@multi.fi	Kivikangas Heli, 0400 830 991 heli.kivikangas86@gmail.com	Lehtimäki	Kilponen Matti, 050 522 0265 matti.kilponen@gmail.com
Ilmajoki	Nikkola Juha, 040 564 7176 juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo, 050 560 4258 timokankaanpaa8@gmail.com	Nurmo	Ylinen Aki, 0400 569 987 aki.ylinen@gmail.com
		Kallioniemi Jarkko, 040 749 9449 jarkko@maaseututilit.com	Peräseinäjoki	Javanainen Merja, 0400 214 027 merja.javanainen1@gmail.com
Isojoki	Piikkilä Juha, 0400 369 613 juha@piikkila.fi	Savioja Marja, 040 761 2997 marjaksavioja@gmail.com	Seinäjäki	Heikkilä Esa, 040 515 5065 e.heikkila@netikka.fi
Isokyrö	Laine Tommi, 040 543 2915 lainetommi1@gmail.com	Vaismaa Kari, 040 587 1440 kari.vaismaa@netikka.fi	Soini	Korpela Terho, 040 569 3655 terho.korpela@gmail.com
Jalasjärvi	Kurikka-Oja Paula, 040 715 1996 paula.kurikka-oja@netikka.fi	Kasari Taina, 050 308 3826 taina.kasari@nic.fi	Teuva	Kaleva Jarkko, 050 360 4850 jarkko.kaleva10@gmail.com
Jurva	Haavisto Reijo, 040 524 2053 reijo.haavisto@pp.inet.fi	Ristiluoma Jukka, 040 510 0961 jukka.ristiluoma@gmail.com	Tiistenjoki	Kattelus Esa, 050 523 6960 esa.kattelus@netikka.fi
Karjajoki	Malm Jyrki, 0400 730 712 jyrki.malm@gmail.com	Röksi Terhi, 040 717 6601 terhi.roksa@elisanet.fi	Töysä	Pennala Sami, 040 554 0205 sami.pennala@netikka.fi
Kauhajoki	Ojala Asko, 050 323 0589 asko.ojala@ssvnet.fi	Akseli Merja, 040 545 0976 akseli.merja@gmail.com	Vimpeli	Kamppila Juha, 040 528 8502 kamppilajuha@gmail.com
Kauhava	Aro Kaija, 0400 012 165 kaija.aro2@gmail.com	Rintakumpu Seppo, 040 576 1374 mtk.kauhava@gmail.com	Vähäkylä	Hakala Anne, 0400 498 322 anne.hakala@nic.fi
Kortesjärvi	Ojanperä Juho-Matti, 045 132 5222 juhomatti@gmail.com	Autio Raija, 050 323 0560 kleimolar@netti.fi	Ylihärmä	Lammi Ville, 0400 652 892 ville.lammi@anvianet.fi
Kuortane	Kiviniemi Jukka, 040 561 2333 kiviniemi.jukka@gmail.com	Hakola Minna, 040 734 7794 reijo.hakola@pp2.inet.fi	Ylistaro	Rajamäki Hannu, 040 773 3992 hjarajamaki@gmail.com
Kurikka	Kriikkula Marko, 040 540 5471 marko.kriikkula@netikka.fi	Kuja-Luopa Juulia, 050 434 2455 juulia.kuja-luopa@outlook.com	Ähtäri	Karén Jenna, 044 553 3915 jenna.karen@proagria.fi
Laihia	Uitto Hannu, 050 411 6188 h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo, 040 548 9190 timo.kamila@netikka.fi		
				Rauhala Minna, 050 511 9844 minna.rauhala@kauhava.fi
				Saari Köpi, 040 502 8155 kopi@nic.fi
				Hällfast Kosti, 040 521 8496 kosti.hallfast@gmail.com
				Yli-Kesäniemi Vuokko, 040 528 9280 vuokko.yk@gmail.com
				Ala-Luukko Kaija, 040 832 3521 kaija.ala-luukko@proagria.fi
				Puska Sami, 050 323 3761 sami.puska@proagria.fi
				Kivimäki Matti, 0500 669 644 m.kivimaki@gmail.com
				Tohni Terhi, 044 284 4017 terhi.tohni@gmail.com
				Ojanperä Marja-Leena, 0400 236 376 mtk.teuva@gmail.com
				Koskiahde Markku, 050 511 7428 markku.koskiahde@netikka.fi
				Harju Timo, 040 517 7635 timoharju5@gmail.com
				Apilasaho Helena, 040 560 5243 helena.apilasaho@gmail.com
				Nuuja Mariia, 040 525 6473 matilda@netikka.fi
				Haukkala Juha, 0400 506 035 juha.haukkala@netikka.fi
				Toppari Juha-Matti, 040 563 5582 juha-matti.toppari@proagria.fi
				Leino Veijo, 0400 172 563 posti@weijo.net

KOKKAA KOTIMAISTA

MTK on tehnyt ruokakasvatusmallin kahdeksaluokkaisille. Mallin tavoitteena on lisätä nuorten kiinnostusta ruoanvalmistukseen. Samalla malli tutustuttaa oppilaat suomalaiseen ruokaan ja ruuantuottajiin.

Ruokakasvatusmalli on tehty kotitalousopettajille helpoksi toteuttaa. Paikallinen MTK-yhdistys toimittaa ruokakasvatusmallin materiaalin, hankkii kotimaisia raaka-aineita ja vie ruokakassin kotitalousopettajalle.

Kokkaamisesta ja herkuttelusta huolehtivat opettajat ja oppilaat.

Kampanja toteutetaan vuoden 2020 aikana.
Lisätietoja kampanjasta saat alueesi MTK-yhdistyksestä.

Vastaa lehden palautekyselyyn osoitteessa bit.ly/3n6AMPw

TEE KANNATTAVAT KAUPAT – KÄYTÄ JÄSENETUJA

Muistathan, että MTK- ja mhy-jäsenet saavat alennusta jo 21 jäsenetukumppanilta rakennustarvikkeista, työkaluista, koneista, sisustustarvikkeista, renkaista ja autoista.

Tee edullisia kauppoja

Tutustu MTK Hankintojen neuvottelemiin jäsenetuihin ja hyödynnä MTK- ja mhy-jäsenten huomattavat alennukset verkkokaupassa tai toimipisteissä.

VUOSIHYVITYS TUPLANA

jo ensimmäisestä eurosta lähtien. Avaa yritystili ja saat -10% Motonet PRO-brändin tuotteista. mtkhankinnat.fi/motonetpro

ISKU

Huonekaluja huippuhintaan

ISKU tarjoaa MTK- ja mhy-jäsenille 30.11.2020 asti huippuhintaan:
ISKU UNIGOLD -jenkkisänky 160x200
1398 € (norm. 2313 €)
ISKU Ritz -nojatuoli 595 €
(norm. 868 €)
mtkhankinnat.fi/isku

ALENNUSTA AUTOISTA

Saat alennusta ja bonusta uuden auton ostopista 10 automerkiiltä: mtkhankinnat.fi

onninen

Säästä rahaa Onnisella

Avaa yritystili ja saat MTK Hankintojen neuvottelemat edut: mtkhankinnat.fi/onninen

ahsell

Aina hyvät alennukset

Avaa yritystili Ahsellille ja näet omat jäsenhintasi: mtkhankinnat.fi/ahsell

Tutustu etuihin ja hyödynnä ne jo tänään:
www.mtkhankinnat.fi

